

Saulėta, karšta.
Saulė teka 5:24, leidžiasi 8:10.

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Antradienis, Gegužio-May 23 d., 1972 m.

Kaina 15c

122

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

LIETUVIŲ JAUNIMAS PROTESTUOJA KAUNE

ATMUŠTI KELI PRIEŠO PUOLIMAI

SAIGONAS. — Priešo ofenziva pagyvėjo sekmadienį ir vakar, tačiau visi puolimai buvo atmušti su dideliais priešui padarytais nuostoliais. Quang Tri provincijoje prieš dalinys perėjo demilitarizuotą zoną. Žvalgybos žiniomis, tai buvo 325-C divizijos pulkas su 20 tankų. Šimtai Amerikos ir P. Vietnamo lėktuvų puolė pulką ir padarė jam didelių nuostolių. Kitame šaurinio fronto puolime komunistai bandė artėti su 600 kareivių Hue miesto link. Amerikiečiai nesupranta, kaip komunistų vadai galėjo tokį puolimą planuoti, žygiuodami visai arti prie jūros. Amerikos karo laivams atidarius stiprią ugnį iš didžiųjų artilerijos pabūklų, prisidėjus lėktuvams ir pietiečių artilerijai, komunistai paliko pajūryje 165 žuvusius. Iš viso vakar dienos puolimuose priešas netekęs 400 žuvusių ir praradęs 20 tankų.

Kitas prieš dalinys bandė persikelti per Van Tanh tiltą, 18 mylių į šiaurę nuo Hue miesto. Pietiečiai marinal pasitraukė apie pusę mylios atgal. Kada pusė prieš dalinio persikėlė per tiltą, jis buvo susprogdintas ir šioje pusėje buvę komunistai padėjo stiprią priešpuolį. Čia vėl buvo sunaikinta keliolika prieš tankų. Visuose puolimuose priešas buvo priverstas traukti.

Prie apsupto An Loc miesto ant 13 kelių vyksta stiprios kovos tarp komunistų ir pietiečių kariuomenės, žygiuojančios pralaužti apsupimą. Saigono kariuomenė jau visai netoli miesto pakraščiu.

Komunistų kareiviai, paimti į nelaisvę, pasakoja apie milžiniškus šiaurės Vietnamo kariuomenės nuostolius nuo Amerikos aviacijos puolimų. Patirta, kad priešas į An Loc rūšį metė nepaisėjusius, tik iš ilgo žygio, iš šiaurės Vietnamo, atvykusius kareivius.

Amerikos lėktuvai sekmadienį Haifongo uoste išmetė naujų minų. Vakare apie 300 lėktuvų vėl daužė šiaurės Vietnamo kariuomenės taikinius. Hanojaus radijas praneša, kad buvo pultas Haifongas.

Singapuro spauda patyrė iš Sovietų laivo "Zeja" kapitono V. Belovo, kad jis laivą išvedęs iš Haifongo uosto gegužės 13 d., kada jau buvo išmėtytos Amerikos minos. Laivas neturėjęs jokių sunkumų. Amerikos laivai irgi netrukė sovietų laivui.

Žvalgybos pareigūnai tvirtina, kad Hanojus savo ofenzivą pradėjęs su trim divizijomis ir 500 tankų. Iki šiol apie 400 tankų jau buvo sunaikinti ir Hanojaus ofenziva atsirado sunkumuose.

Kinija puola pasaulio galybes

PEKINAS. — Kinijos komunistų partijos organas Jenmin Jih Pao, prezidento Nixono į Maskvą atvykimo išvakarėse, rašo, kad dvi didžiausios pasaulio galybės: Amerika ir Sovietų Sąjunga yra didžiausi modernaus pasaulio nusikaltėliai. Nors jie tarp savęs varžosi, tačiau bando ir susitarti, norėdami pasidalinti pasaulį.

Kinija su įtarimu stebi sovietų vadų pastangas gerinti santykius su Vakarų valstybėmis, šį taktiką siekia užsitikrinti ramybę vakarų fronte, kad sovietai galėtų dar daugiau kariuomenės siųsti į rytus, prie Kinijos sienos.

Pekine diplomatiniai sluoksniai sako, kad kinai pertvarko traukinių tvarkaraščius ir skiria daugiau vagonų šiaurės Vietnamo tiekimui. Manoma, kad Kinija praleis sovietų karinę medžiagą, skirtą Hanojui, kurio uostai užblokuoti.

IS VISO PASAULIO

PEKINAS. — Kinijos radijas pareiškė, kad Amerika ir Sovietų Sąjunga sivoja kontroliuoti visą pasaulį, tačiau istorija rodo, kad tokie planai sugriūna, kai siekiama valdyti kitus žmones.

HAMBURGAS. — Prie dešiniųjų laikraščių leidėjo įstaigos sprogo dvi bombos, sužeisdamos 14 asmenų. Leidyklai vadovauja Axel Springer. Jis leidžia vieną didžiausių V. Vokietijos laikraščių.

SILVER SPRING. — Slaugės ir gydytojai ligoninėje, kur gulį sužeistas atentate Alabamos gubernatorių George Wallace, pasakoja, kad pacientas pajudė vienos kojos pirštą. Iš to dideja viltis, kad, kulką išėmus, Wallace gali atgauti kojų judėjimą.

MILWAUKEE. — Bremer, kaltinamas Wallace peršovu, buvo atpažintas Milwaukee laivų įmonės vedėju, kuris jį matęs su kitu "į graikų" panašiu stambiu vyru. Jiedu plaukė per Michigano ežerą iš Milwaukee į Ludington, Mich., ir atgal du kartus.

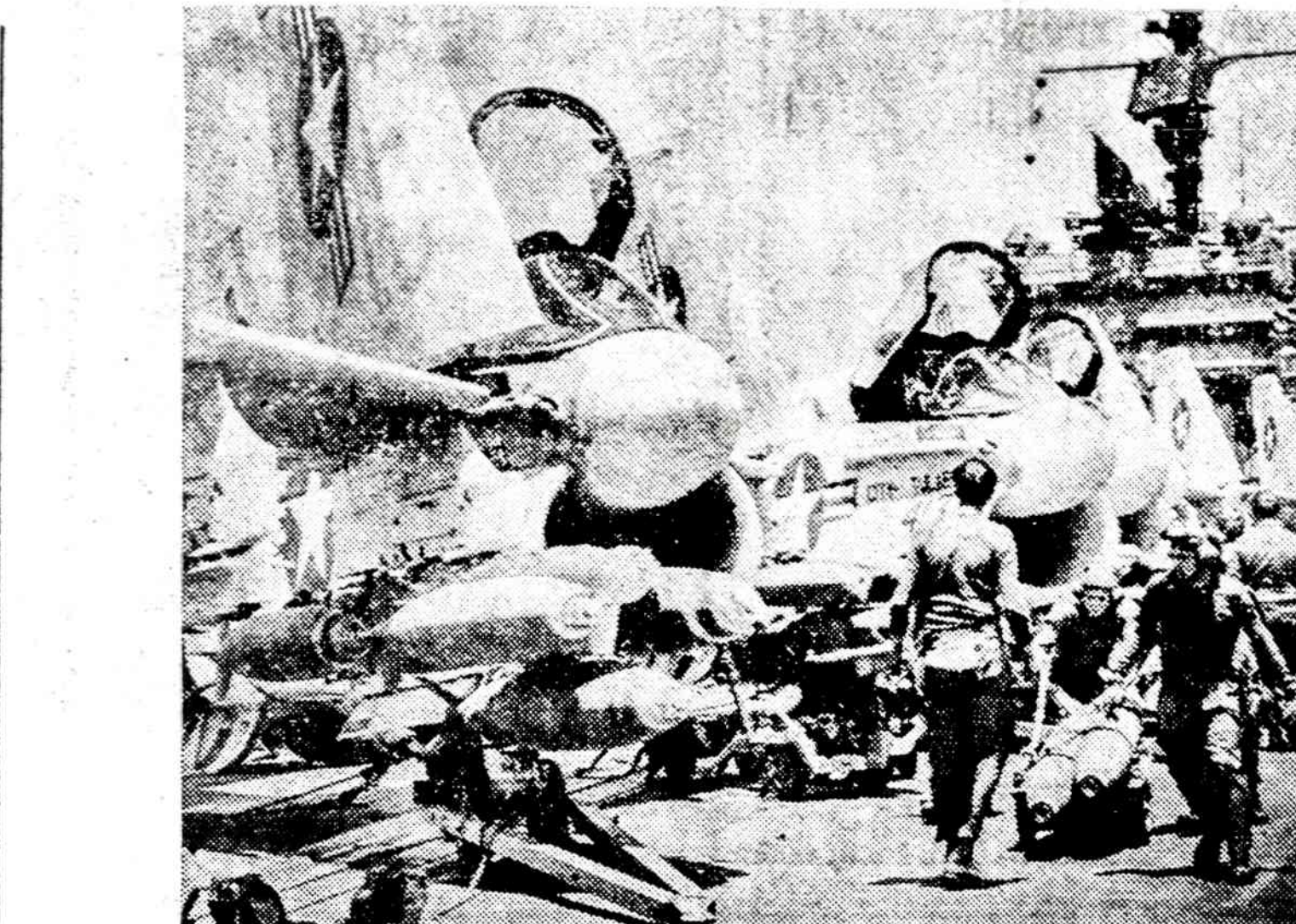
NAHA. — Okinawos saloj pakeltus dolerinę valiutą į Japonijos jenas, smarkiai pakilo visos kainos. Gyventojai pradėjo supirkinėti prekes, kurios jeno mis perkant kainuoja 17% daugiau. Vyriausybė žada pakelti Okinawos darbininkams algas.

WASHINGTONAS. — Sekmadienio demonstracijose Washingtono įvyko daug susikirtimų tarp jaunųjų ir policijos. Lengvai sužeistas buvo ir Washingtono policijos viršininkas Jerry Wilson. Apie 200 triukšmadarių buvo suimti. Demonstracija buvo daug mažesnė, negu jos rengėjai tikėjosi. Teisingumo departamente išdužyta nemažai langų. Tarp jaunimo agitatorių buvo ir kongreso narys Bella Abzug.

SOUTHAMPTON. — Britų laivas "Queen Elizabeth II" rengeis kelionei iš Britanijos į New Yorką. Po paskutinės savaitės bombų grasinimų, laive sustiprinta apsauga ir keleivių priežiūra.

MASKVA. — Sovietų valdžia įsakė visiems partijos skyriams mobilizuoti jėgas ir mašinas įvairių derliaus nuėmimui. "Neturi pradingti nė vienas grūdą", šaukia sovietų spauda po labai šalios ir sausos žiemos, kuri sugadino apie 30% pasėlių.

ATENAI. — Sekmadienį Graikijoje buvo paminėta Konstantino diena. Kadangi graikų katalikai, gyvenantys egzile, yra Konstantinas, stebėtojai stebisi, kad premjeras Papadopoulos dalį savo katedros į kitais vyriausybės nariais šios dienos minėjime.

Lėktuvneio "Constellation" denis yra labai judri vieta, kada reikia bombomis pakrauti iš šiaurės Vietnamo sugrįžusius tuščius karo lėktuvus.

PREZIDENTAS NIXONAS PRADĖJO DERYBAS SU KREMLIAUS VADAIS

MASKVA. — Vakare 9 val. ryto Čikagos laiku prezidentas Nixonas su žmona, vyriausybės pareigūnais atvyko į Vnukovo aerodromą Maskvoje. Jį pasitiko sovietų "prezidentas" Podgornas ir premjeras Kosyginas. Brežnevo aerodrome nebuvo. Aerodrome jokių kalbų nebuvo, orkestras sugrojo abiejų valstybių himnus ir prezidentas pasisveikino su garbės sargyba. Jokia artilerijos saluti nebuvo. Priėmimo apsieita su ceremonijų minimumu. Vakare tą pačią dieną turėjo įvykti iškilmingas banketas.

Išvykdamas iš Salzburgo prezidentas pareiškė, kad jo laukia kietos derybos su sovietų vyriausybe ir jis laukias sunkaus darbo dienu. Salzburge, nors prezidentas atvyko sutiktas demonstracijų, jį išlydėjo apie 3,000 draugiškai nusiteikusių austrų.

Europos spauda nevienodai žiūri į šio vizito viltis. Prancūzų Le Figaro rašo, kad sovietai tikisi Amerikos pasitraukimo iš Europos. Britų Daily Mail irgi mato tą patį pavojų ir reiškia viltį, kad pralaimėjus Vietnamo karą, amerikiečiai nenuleis skydo Europoje. Londono Times sako, kad jau pats faktas, kad toks vizitas įvyksta, yra nuostabus dalykas. Sovietų Sąjunga žinanti, kad Amerika yra dar stipresnė už ją kariniu, ekonominiu ir ideologiniu požiūriu. Londono Sunday Telegraph rašo, primindama Jaltos konferenciją, kad viršūnių susirinkimai nėra amerikiečių diplomatijos stipriausia forma.

Korespondentai iš Maskvos praneša, kad sovietų piliečiai yra pilni smalsumo ir vilčių, nors dar ne vienas pabrėžia, kad jų nuomone, Nixono vizitas yra skirtas Amerikos vidaus politikai, sustiprinant prezidento Nixono perrinkimo šansus.

Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija laukiančios iš šio vizito gyvenimo palengvėjimo. Satelininių valstybių gyventojai, kaip vienas lenkas pasakė, nori daugiau "dešrų ir pasų", laukia gerinio ekonominio gyvenimo ir nori pavaižinėti laisvą po užsienius. Prekyba su Amerika ir Vakarų valstybėmis atneštų pavergtiems gyventojams daugiau prekių ir lengvesnį gyvenimą.

SALERNO. — Italijos policija surado didelį vogtų paveikslų lobį. Paveiksai buvo pavogti iš Romos, Neapolio ir Milano vilų. Vogti 73 paveiksai vertinami 850,000 dol. Policija suradė katalikų kunigą ir seselį vienuolyno viršininkę.

MADRIDAS. — Generalisas Franco sekmadienį priėmė kariuomenės parada. Ispanija šventė Pergalės dieną, minėdama civilinio karo pabaigą.

VĖLIAUSIOS ZINIOS

◆ Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, patyręs apie Romo Talantos susidėginimą ir Kaune vykusius protestus prieš sovietų okupaciją, kreipėsi į Valstybės Departamentą. Jam buvo atsakyta, kad atsakomąjį pareigūnai informuoti apie įvykius Kaune ir kad apie tai bus informuotas prezidentas Niksonas. Be to, Dr. Bobelis kalbėjosi telefonu su sen. Percy ir kongreso atstovu Ed. Derwinski, kurie prižadėjo sekti įvykius Lietuvoje. Alto vardu Dr. Bobelis pasiuntė telegramas senatoriams Stevensonui, Percy, Valstybės Departamentui, atstovams Annunzio, Derwinskiui ir atsakomąjį lietuviams. Pirmadienį Dr. Bobelis sušaukė Amerikos Lietuvių Tarybos pasitarimą.

◆ Vytautas Bylatis ir kiti lietuviai socialdemokratai prašė Vokietijos kanclerį Brandtą priimti juos, kad galėtų pasikalbėti apie nuotaikas dabartinėje Lietuvoje. Vokietijos radijas, televizija ir spauda labai plačiai informuoja apie įvykius Kaune ir Vilniuje.

◆ Vakare po pietų prezidentas Niksonas buvo susitikęs su sovietų partijos vadu Brežnevu ir kalbėjosi visą valandą.

◆ Maskvos korespondentai, praneša, kad apie 100,000 Maskvos gyventojų susirinko gatvėse prie Kremliaus pamatyti prezidento Nixono, tačiau automobilių Maskvos gatvėmis lėkė 65 mylios per val. greičiu ir gyventojai nieko nepamatė. Prie įvažiavimo į Kremlių vartų policija laikė minią apie 200 pėdų atstume.

◆ Vengrijos ambasada Romoje pareiškė, kad Laszlo Toth, kuris sužalojo šv. Petro bazilikoje Michelangelo "Pietą" nėra Vengrijos pilietis. Italų policija sako, kad tas vandalas gimė 1938 m. Vengrijoje ir vėliau emigravo į Australiją.

◆ Washingtono apie 500 karinės policijos vyrų saugojo Pentagoną, prie kurio buvo organizuojama kairiųjų ilgaplaukių demonstracija.

◆ Belfaste sprogsi bomba sužeidė apie 40 žmonių.

LONDONAS. — Žinoma filmų aktorė Dame Margaret Rutherford mirė sulaukusi 80 m.

KAUNO MIESTO SODE SUSIDEGINO 20 M. VAIKINAS ROMANAS TALANTA

MASKVA. — Užsienyje gyvenančius lietuvius sekmadienio popietę sukrėtė žinia apie heroiško okupuotos Lietuvos jaunimo protesto žygį Kaune. Užsienio korespondentai Maskvoje, pasiruošę aprašinėti atvykstančio Amerikos prezidento Nixono vizitą, netikėtai gavo slaptą pranešimą telefonu iš Kauno. Pranešta apie dideles lietuvių riaušes, kurios įvyko Kaune praėjusį ketvirtadienį po 20 metų amžiaus įmonės darbininko Romo Talantos laidotuvių. Vaikinas mirė pirmadienį, 12 valandų praėjus po jo savižudybės. New York Times pranešė, kad jaunas lietuvis susidegino viešai "dėl politinių priežasčių". Jis susideginęs Kauno miesto centre, viename parke.

Vandalas sudaužė Michelangelo meną

ROMA. — Garsi Michelangelo "Pietas", viena garsiausių pasaulio skulptūrų buvo sužalota šv. Petro bazilikoje, kur ją plaktuku sudaužė hipio tipo vyras, šaukdamas: "Aš esu Jėzus Kristus". Bažnyčia tuo metu buvo pilna žmonių, tačiau praėjo kelios minutės, kol vienas italas ugniagesys puolė vandaliu ir jį nutraukė, už plaukų sugriebęs, nuo vienos koplyčios altoriaus.

Vatikano sargybiniai suėmė 33 metų Laszlo Toth iš Sidnėjaus, Australijos. Jis kurį laiką gyveno Romoje ir buvo žinomas kaip originalas. Perna jis pasikalbėjime su vienu laikraščiu sakėsi turįs atidengti septynias paslaptis. Jis esąs geologas. Kurį laiką jis gyveno moterų viešnuolėse, išlaikomame bendrabutyje, kur buvo žinomas kaip ramus gyventojas, kasdien eidavęs į bažnyčią.

Vandalo smūgiai su plaktuku sutrupino Madonos kairiąją ranką, sužalojo jos nosį, kairiąją akį ir galvos apdangalą, kurie iškalti iš balto marmuro.

Garsusis skulptorius Michelangelo buvo 25 metų amžiaus, kai jis sukūrė "Pietą". Šį darbą užsakė Jean Cardenas de Bihheres, prancūzų ambasadorius prie Popiežiaus sosto. Skulptūra buvo baigta 1499–1500 metais. Kūrinys buvo atiduotas šv. Petro bazilikai 1749 m. Kada New Yorko vyko pasaulinė paroda 1964 m., "Pietas" buvo atvežtas į New Yorką. Popiežiui davus, mirusiam kardinolui Spellmanui prašant, specialų leidimą ir skulptūrą apdraudus didele suma. Sužinojęs apie įvykį, skulptūrą apėmė popiežius Paulius ir atsuntė vėliau rožių puokštę.

Meno restauruotojai tvirtina, kad surinkus visus marmuro gabaliukus ir dulkes, skulptūrą bus galima atstatyti, tačiau ji niekad nebus tokia kokia buvo. Laikui bėgant pataisymai silpnės ir ges, nežinot moderniausių restauravimo priemonių.

Sovietų laivas nukentėjo uoste

TOKIO. — Oficiali šiaurės Vietnamo žinių agentūra paskelbė, jog gegužės 10 d. Amerikos lėktuvų bombos smarkiai sužalojo sovietų prekinį laivą "Griša Akopjan". Laivo kapitonas ir jo antrasis padėjėjas buvę sužeisti, o vienas jūreivis užmuštas vietoje. Puolimas įvykęs Cuaong uoste.

Hanojaus žinių agentūra paskelbė pasikalbėjimą su laivo jūreivių unijos pirmininku Edwardu Konovalovu. Jis pareiškė, kad

žinią apie Talantos susidėginimą paskelbė Los Angeles Times. Murray Seeger straipsnį vakar pirmame puslapyje paskelbė Chicago Sun-Times. Šis korespondentas anksčiau pirmas yra paskelbęs ir žinią apie 17,000 lietuvių peticiją Brežnevi ir Jungtinių Tautų sekretoriui. Maityt, korespondentas Seeger turi ryšius su laisvės siekiančiais mūsų tautiečiais.

AP agentūra, pranešdama apie riaušes Kaune, sako, kad demonstracijos prasidėjo po susidėginusio Romo Talantos laidotuvių ir tęsėsi visą dieną ketvirtadienį ir penktadienį. Milicijos būriai patruliuoja Kauno gatvėse Padėtis šiek tiek aprimo, tačiau vienas milicininkas kovose žuvo, o kitas esąs sunkiai sužeistas. Suimti keli šimtai jaunuolių.

Murray Seeger, pranešdamas apie Kauno įvykius, pridėjo, kad sovietų valdžia pasiuntė į Kauną Vidaus Saugumo kariuomenės dalinius. Valdžia skelbian, kad susidėginęs jaunuolis buvęs "narkotikų vartotojas", "protiniai atsilikęs". Čia reikia pastebėti, kad lygiai tokius šmeižtus kartojo ir Čekoslovakijos komunistų vadai po Jan Palacho susidėginimo, protestuojant prieš sovietų invaziją.

Nors Kauno jaunimo protestas prieš rusų okupaciją neritinas su Nixono vizitu, korespondentai galvoja, kad lietuviai norėjo dar kartą atkreipti Amerikos vadų dėmesį į Lietuvos okupaciją ir savo padėtį. Lietuviai norėję pasakyti Amerikos delegacijai, kad jie savo dabartine padėtimi nėra patenkinti.

Seeger rašo, kad jaunuoliai Kaune protestavo prieš rusų dominavimą ir reikalavo daugiau laisvės. Ta proga Seeger pakartoja, kad Juozapas Stalinas Lietuvą prijungė prie Sovietų Sąjungos 1940 metais kartu su Latvija ir Estija. Korespondentas pakartoja ir 17,000 katalikų peticijos siuntimą.

Kartu su lietuvių jaunimo riaušėmis ir protesto žygiais Seeger sujungia ir sovietų žydų veiksmus. Jis rašo apie žydų peticiją prezidentui Nixonui. Ją pasirašė 302 sovietų žydai iš "Maskvos, Minsko, Vilniaus, Kauno, Talino ir Kijevo". M. Seeger straipsnis pavadintas "Kremlin curbing Lithuanians, Jews". Nixono vizito metu sovietų valdžia suėmė nemažai žydų, kiti buvo išsiųsti iš Maskvos. Kremlius bijo, kad žydai gali suorganizuoti demonstracijas Nixono vizito metu.

J laivą pataikė daug bombų. Sprogimai sužalojo elektros įrenginius, po to nebeveikė kranai ir kiti aparatai. Dvi bombos nesusprogdios anglių krūvioje. Kilus gaisrui, tačiau pompoms neveikiant, jūreiviams buvo neįmanoma užgesinti ugnį.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KOVA PRIEŠ VISOKERIOPĄ VERGIJĄ

Priiminėti geležį (iron pills) netiriant kraujo netekimo priežasties yra mediciniška nuodėmė. Paul Heller, M. D.

Visi nuolat girdime apie medicinišką vergiją, bet nieko prieš ją neveikiame. Tas neteisingas gydimasis nuo mažakraujystės ir yra viena tokių medicinskių vergijų. Tik prisiminkime tuos (eritrit ir kitokių geležies turinčių) niekų skelbimus — ir suprasime kokio mediciniškojo balo visi mes esame murkdami. Geriausiai šiandien pasielgsime kiekvienas, jei visus iki vieno per radijo ir TV girdimus — matomus skelbimus apie vaistus laikysime išmisiu. Tai tik pasipiginavimui skirta veikla. Tai drumstame vandenyje geras žvejybos. Todėl stiprėkime gydytojo taktiniais, ir švieskimės. Taip dirbdami mes greičiau atsipalaiduosime iš visokios vergijos, įskaitant ir mediciniškąją. Pastaroji nėra nė kiek lengvesnė už kitas žmogaus žmogui sukurtas vergijas čia ant žemės. Tiesa, dabar lauzai nedegina žmones dėl priešingų įsitikinimų, bet kitokio pavidalo lauzose žmonės svyla lygiai baisiai, kaip jie kentė blogiui kontroliuojant didesnę dalį žmonijos. Už tai nedelsdami pradėkime švies-tis mediciniškoje reiklauso.

Mažakraujystės tinkamas gydymas—Gydytojų egzaminas

Nedaug medicinoje yra tokių sričių kaip mažakraujystė, taip labai išryškinanti gydytojo sugebėjimą tinkamai gydyti ligonį, kaip tinkamas mažakraujystės gydymas. Mat, mažakraujystės ne tik pasireiškia kraujo dviprasmiški nusišpūs kraujai — "tiredness — tired blood"; jėgų nustojimas — "lack of energy", bet ir jos atsiradimui yra šimtai priežasčių. Todėl susipažinkime su gydytojų specialistų mažakraujystės srityje patarimais, kaip mums elgtis mažakraujystę gavus ir kaip apsiginti nuo įvairių parkupčių, taip atkakliai ir meniškai persant Geritoli ir kitus panašius niekus. Ši kartą patarėjais šioje srityje yra du profesoriai: dr. Elmer B. Brown Jr., iš Washington universiteto — geležies stokos kūrė žinovas, ir dr. Paul Heller — dėl kraujo tirpimo (hemolytic anemia) atsirandančios mažakraujystės specialistas iš Illinoiso universiteto Chicagoje.

Specialistai kritikuoja nemediciniškai besielgiančius gydytojus

Negalima toliau taip elgtis gydytojams, kada jie, pacientais persikrovę, naudoja "šratų metodą" mažakraujystės gydymui — tvirtina gyd. Brown. Tiek gydytojai, tiek pacientai turi pamiršti, kad mažakraujystė yra tik simptomas kurios nors ligos kurią reikia sukti. Pastaroji irgi turi būti gydoma, jei norima kad ligonis pasveiktu. Reikia visada nustatyti, kokia liga išaukė mažakraujystę, o ne tuč tuojau griebtis už geležies piliulių, už B-12, už folic acid (pastarosios rūgšties yra daug apelsinų sūnėje). Reikia šviesaus ir atsidavusio gydytojo, kad mažakraujis pacientas pajętu pasitaisyti. Net iki 90% visų mažakraujų žmonių, kurie ateina pas gydytoją į jo kabinetą, gali būti minėta pajęgas gydytojo dėl mažakraujystės sutvarkomi.

Mažakraujystės simptomai yra keisti ir paslaptingi

Šio krašto kariuomenės gydytojai pastebėjo, kad mažakraujis žmogus ima valgyti ledus. Ne virtuvėje gamintus tokius, bet stačiai ledu virtusj vandenį, tokie mažakraujai ima valgyti. Atsiminkite visos lietuvės, kurios jau šiandien žino, kad jos ledus iš šaldytuvo svarais val-

gote — tikrinkite savo kraują pas gydytoją. Tai keistas simptomas — kitas net tikėti nenorėtų, kad taip gyvenime atsitinka. Pasirodo, kad ledų valgymas — jų troškimas yra beveik tikras mažakraujystės simptomas. Kartais dar keisčiau mažakraujis elgiasi: jis gauna norą valgyti kukurūzų krakmolą, žemę ar molį. Suprantama, kad minėti keistumai žmogaus elgesio — čia jų visų neišvardinsi — nėra pirštu nurodymai į mažakraujystę. Pastarosios reiškiniai yra įvairūs. Todėl reikia patikrinti kraują laboratorijoje, norint sukti mažakraujystę.

Mediciniška istorija visais atvejais labai naudinga

Mažakraujystės simptomai yra neryškūs, todėl jais vadovautis ne visada galima. Tik kraujo tyrimas parodo tikrą stovį. Todėl neatidėliokime su kraujo ištyrimu. Svarbu, kad gydytojas nepraleistų mediciniškos istorijos iš akių, jei jis nori tinkamai pacientui mažakraujį padėti. Duokim, tokie italų kilmės žmonės dažnai turi mažakraujystę ne dėl geležies stokos, bet dėl taip vadinamos ligos, kilmės dėl thalaseemia minor. Tokie pacientai neturi priimti geležies, nors jie yra mažakraujai. Jų mažakraujystė yra kitokios kilmės.

Laboratorijoje kraują tiriantieji žmonės turi būti gerai supažinę su savo darbu. Dabar visose srityse trūksta sąžingų ir gerų darbininkų. Pagrindiniai tyrimai turi būti atlikti kiekvienam pacientui atsilankiusiam pas gydytoją. Taip vadinamas pilnas kraujo vaizdas (complete blood count, arba trumpiau: CBC) daug ką pasako. Reikia sužinoti, ar kaulo smegenys pakankamai dirba — ar jie reikiamai atstato žuvasias celes: šitam tikslui yra specialūs tyrimas, vadinamas reikulyty suskaiciavimu (retic count). Šitam darbu irgi reikia patyrusio žmogaus. Už tai ne kiekvienam laboratorijai yra pacientui naudinga. Pradėkime skirti pelus nuo grūdų. Elkime į tokią laboratoriją, kuri turi patikimus ir išmoksintus darbininkus, o ne į tą, kuri yra arčiau mūsų namų — kuri lengviau pasiekama. Vien mediciniška laboratorija dar nieko nesako apie jos patikimumą. Reikia patikimo ir reikiamai pasirengusio laboranto tokioje laboratorijoje.

Geležies trūkumo pirmieji laboratoriniai ženklai

Įtartinas geležies trūkumas kiekvienam tokiam vyriškiui, kurio hemoglobinas (Hmg.) yra nukritęs žemiau 13 gm.%. Pas moteriškes toks kritimas turi būti žemiau 12 gm.%, kad galėtum ją mažakrauja vadinti. Geležies trūkumas yra dažniausias žmogaus mažakraujystės priežastis — net iki 75% pacientų mažakraujų, kurie ateina į gydytojo kabinetą, esti mažakraujai dėl geležies jų kūne stokos. Gydytojas ar laborantas suka geležies trūkumą iš tam tikrų raudonųjų kraujo kūnelių pasikeitimo. Jie darosi menkaspalviai, maži ir jų turis sumažėja (hypochromia, microcytosis ir turis mažesnis negu 80 cu micronai).

Sudėtingesni tyrimai kraujuje geležies trūkumui sukti rečiau atliekami, nes gydytojas gali gana gerai orientuotis apie geležies trūkumą iš paprastų tyrimų. Todėl geležies kiekį serume (kraujuje) nustatyti ar kita sudėtingesnį tyrimą atlikti

tenka tik išimtiniais atvejais. Sunkiais geležies trūkumo atvejais apie geležies stovį kraujuje gydytojas gerai gali orientuotis atkreipęs dėmesį į tos ligos reiškinis ir surašęs tinkamą medicinišką istoriją. Norint sukti, kurios rūšies geležies trūkumas yra, prisiema sudėtingesnius kraujo tyrimus atlikti. Mat, geležies žmogui gali trūkti ne vien dėl mažai jos paėmimo su valgiu, ne vien dėl nukraujavimo, bet ir dėl chromoško uždegimo, dėl iš žarnų geležies į kraują nesuigėrimo bei dėl jau minėtos negerovės (ypač italsams) — thalaseemia minor, ar dėl vėžio.

Geriausiai pasielgsime, jei pirmo gydymo nustatysimės kokios rūšies mažakraujystę turime. Pradėjus gydymą, be tikros diagnozės, net patyrusiam gydytojui darosi sunku orientuotis, kokios rūšies mažakraujystę ligonis turi. Netikusiai gydant galima tik dalinai pagerinti kraują. Tada diagnozės nustatymas pasunkėja. Kartais prisiema tirti kaulų smegenis tikros diagnozės nustatymui. Daugiau apie mažakraujystės tvarkymą sekantį kartą.

Išvada. Meskime mediciniškus prietarus, neklausykime parkupčių skelbimų, dydykite kiekvieną ligą, įskaitant ir mažakraujystę, savo gydytojo priežūroje. Jau dabar valgykite daug geležies turinčio maisto: raudonos mėsos (jautienos, versienos, špinatų, žemųjų...).

Pasiskaityti. Medical World News, May 5, 1972.

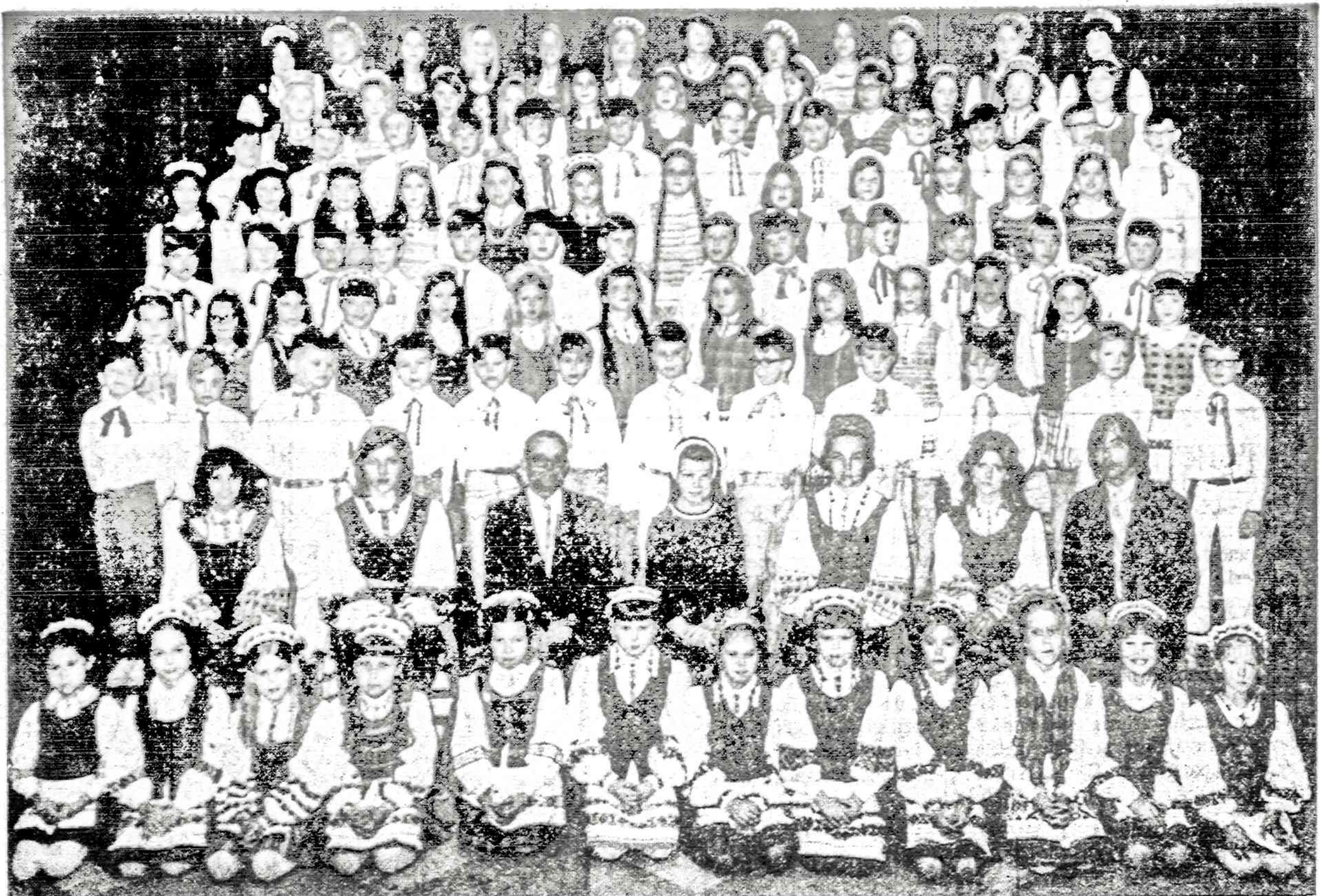
STENKIMES TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Juodžių mažakraujystė

Klausimas. Prašau, daktare paaiškinti, kas per liga yra Sicle Cell anemia, apie kurią dabar tiek daug kalba juodžiai per radio ir TV. Gal aš tokią turiu?

Atsakymas. Jei tamsta esi baltas, ne juoda, greičiausiai tos ligos neturi, nes sicle cell anemia serga beveik išimtinai tik juodosios rasės žmonės.

SKAITYK KASDIE
NAUJIENAS
IR TIKTĄ SĄJŪDĄ
Lietuviai taip pat perka ir perkaudo
ir progos sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

Marquette Parko Lituanistinės mokyklos ansamblis. Antroji eilė: dainų mokytojas, Sesuo Clarisa — mokyklos vedėja, S. Bacevičienė — taut. šokių mokytoja, I. Blekytė — taut. šokių mokytoja ir E. Šilkaitis — akordeonistas. Foto V. Noreikos

IV - TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Marquette Parko Lituanistinė mokykla ir ansamblis

Chicagoje, Marquette Parke, gausingiausioje lietuvių kolonijoje, įsikūrusi šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos mokykla, veikia lituanistinė mokykla. Ją 1949 m. suorganizavo Povilas Baltis. Tai kasdieninė lituanistinė mokykla, kuri dirba tuo pačiu laiku, kaip ir parapijinė mokykla, turėdama kasdieną po vieną lietuvių kalbos pamoką visuose skyriuose.

1949-50 mokslo metais čia dirbo šie mokytojai: Stefa Vilijūnienė, Marija Sirutytė, Nina Grigaliūnienė, Sonė Tomarienė, Juozas Kojelis ir Pranas Razminas. Nuo 1950 metų rudens iki 1965 metų pavasario mokyklai vadovavo ir lietuvių kalbą mokė kun. Vaclovas Zakarauskas. Nuo 1965 m. rudenį mokyklai vadovauja Pranas Razminas. Šiuo metu su 282 mokiniais dirba vienuolių mokytojų.

Mokykla turi stiprų ansamblių, kurį šiuo metu lanko 203 mokiniai. Jam nuo 1965 metų vadovauja mokytojas Vytautas Gutauskas. Ansamblis tiek su choru, tiek su tautiniais šokiais dalyvauja ne tik tradiciniuose mokyklos renginiuose (Kaldė eglutėje, Vasario 16-tos bei Motinos dienos minėjimuose), bet ir įvairiose programose lietuvių ir amerikiečių visuomenei už mokyklos ribų. Ne vieną kartą ansamblis yra pasirodęs televizijos programose, muziejų ir parodų programose ir kitur. Taip pat aktyviai dalyvauja visose JAV LB rengiamose didžiosiose dainų ir tautinių šokių šventėse.

Tautinis mokyklos ansamblis buvo suorganizuotas 1957-tais metais. Tautinius šokius mokė: Leonadija Brazdienė (1957-60) Al-dona Martienė (1960-64), Regina Dapkuviene (1964-65), Vanda Stankienė (1964-65), Irena Smieliauskienė (1965-70).

Mokytojų padėjėjomis yra buvusios: Jolita Normantaitė (1961-62), Regina Dapkuviene (1962-64), Birutė Vindašienė (1962-64), Violeta Smieliauskaitė (1965-66), Kristina Zebrauskaitė (1965-66), Marija Butvilaitė (1966-67), Kristina Stonkutė (1966-69 ir 1970-71), Ingri-da Blekytė (1967-70) ir Milda Gutauskaitė (1969-71).

Buvę akordeonistai: Rimas Vaitaitis (1958), Vytautas Gu-

tas Strolia (1960-64), Bernardas Prapuolenis (1964-65). Šiais metais tautinius šokius moko šios mokytojos: Stasė Bacevičienė (nuo 1969-tų metų), Ingrida Blekytė (nuo 1970-tų m.), Marija Butvilaitė ir Milda Gutauskaitė. Akordeonistas — Edmundas Šilkaitis (nuo 1969 metų).

Šiemet didžiojoje tautinių šokių šventėje rengiasi dalyvauti 106 mokiniai, sudarydami 6 raitelius.

Malonu pažymėti, kad Bridgeporto lituanistinės mokyklos 9 mergaitės yra įsijungusios į ansamblio eiles ir uoliai jame dalyvauja.

Keičiasi mokytojų, mokinių ir pačių švenčių dalyvių veidai, tačiau jaunimas stipriai laiko savo rankose tautinės sąmonės estafetę ir su entuziazmu pasirodo tūkstantinėms minionoms dainų ir tautinių šokių estradose.

Dreams for sale.

Everybody's got a dream lurking around in the back of his mind. A dream vacation. A dream cottage. A dream car.

Dreams can be a lot more fun if you know you're doing something to make them come true.

And that's what the Payroll Savings Plan is all about. When you sign up an amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds.

Now Bonds mature in less than six years. That's the shortest maturity period ever, and makes Bonds a practical way to save for dreams you want to come true while you're still young enough to enjoy them.

See the folks in the payroll office where you work. They've got dreams for sale.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

AUSTRALIJA PO 18 METŲ

Architekto Erdvilo Masiulio įspūdžiai

Po mėnesį trukusios kelionės per Ramųjį vandenyną, grįžęs namo į Sandūnus, parsivežiau išvadą — kur nekeliausi, su lietuviais padraugausi, kadangi kur tik nuvyksti — lietuvį sutiksi!

Atostogų kelionė prasidėjo iš Čikagos aerodromo, kur lėktuvas pasivėlino pakilti dvi valandas, kadangi ieškojo sprogstamos bombos (kas yra visai natūralu ir įprasta gyvenant šiame kontinente). Los Angeles aerodrome mane pasitiksusi pusbrolienė Giedrė Mickienė, apsidžiaugė, kad pasivėlinodamas dvi valandas išvengiau žemės drebėjimo! Taigi kelionė sekėsi nuo pačios pradžios...

Atskridus į Havajus ir vaikščiojant Waikiki apylinkėse staugai susirūpinau ar atskridau tikruoju lėktuvu... man atrodė, jog matau Čikagos dangoraižius, ir gatvės judėjimas kaip Čikagos centre. Sutikęs menininkę Bronę Jameikienę pasveikinau ją žodžiu "Aloha" ir pastebėjau, kad ji nenustebo... Apvežusi mane automobilio apie salą, nesunkiai įtikino, jog tai Oahu (ne Illinois...). Salos apylinkės puikios, ypatingai rodomos tokios vado vės kaip ponis Jameikienė, kuri jau penkti metai kai gyvena Havajuose ir vietiniams yra žinoma kaip "Rare Gift from Europe to Hawaiian Art"! (Tokią antraštę prieš keletą metų mačiau spaudoje). Jos nuolatinė gyvenama vieta yra netoli nuo nuostabaus "Punch Bowl" ugniakalnio kraterio, kuriame įrengtos karių kapinės, žinomos kaip "National Memorial Cemetery of Pacific".

Kultūrinių atžvilgiu havajiečiai stovi gana aukštam laipsny. Turį savo operą: šiais metais statė "Aidą" ir "Pelenę" (Ciderelą). Universitete turi nemažą studentų, atvykstančių iš abiejų kontinentų ir salų kaip Samoa, Fijai, Tahiti ir panašiai. Rasiu mišinys atrodo veikia teigiamai Havajų gyventojus: anglų kalboje havajiečius labiau sujungia ir padaro sava bendruomene. Po-

nia Jameikienė yra giliai įsijungusi į Honolulu Meno Akademiją, kur ji dirba ir yra visai patenkinta. "Aloha!"

Dvylika valandų teko išsėdėti lėktuve orint pasiekti Australiją. Iš tikrųjų buvo nuobodu, niekas nedėjo bombų, nebuvo progos jaudintis. Kovodamas prieš nuobodulį ėmiau skaityti kelionės brošiūras, pateiktus lėktuve. Iš nustebimo plaukai atsistojo netikėtai pamačius lietuviškų pavardžių! Štai ką jie rašo keleiviams: "for music-lovers there is a magnificent program — Stasys Baras (tenor) and Dana Stankaitis (soprano) in Adelaide Festival of Arts"...

Galų gale lėktuvas nusileido Sydneyjui. Žiūrėdamas į tiek dandoražių susirūpinau, ar per klaidą neatsiradau New Yorke! Turėjau susisiekti su Vyta Noreika, kuris mane įtikino, jog tai nauji pastatai (dalis jų amerikoni investuoti), tačiau iš tikrųjų yra Sydneyje. Kad čia yra Australija, labai lengva buvo pastebėti iš žmonių gyvenimo būdo.

Prieš 18 metų man atvykus į Australiją, gyventojai beveik visi buvo vien anglų kilmės. Kitokių tautybių nuosimtis buvo labai mažas. Antrojo Didžiojo Pasaulinio karo pasekmėje į Australiją atsikėlė daug įvairių tautybių europiečių. Dabar, man po 18 metų čia atsilankius, teko pastebėti, kad likusiąją tuštumą sparčiai pradeda užpildyti amerikiečiai.

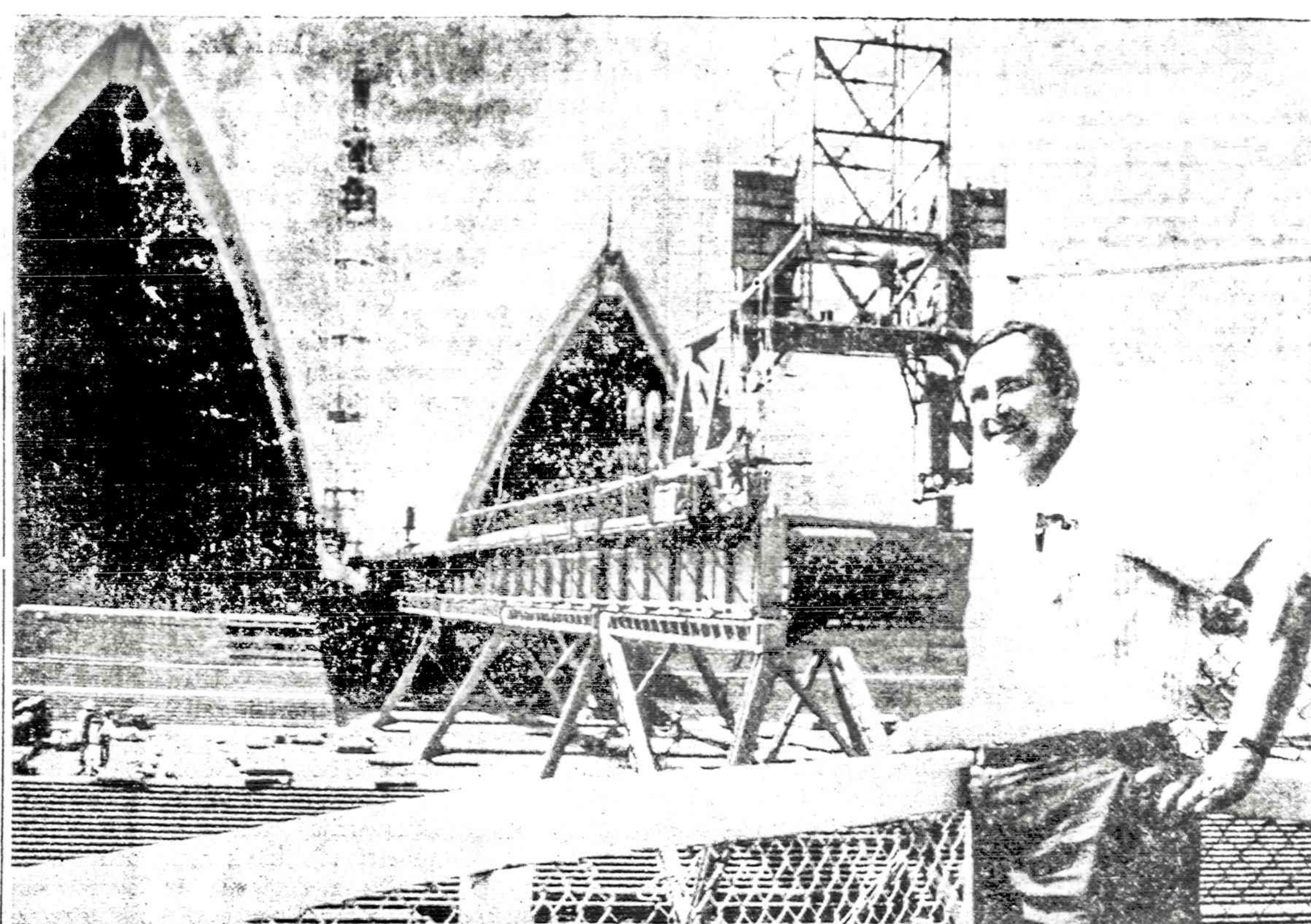
Pamenu tuos laikus, kad pragyvenimo standartas lyginant su JAV-bių čia tebuvo žymiai žemesnis; uždariai žemi, televizija negaunama, automobiliai naudojami veik išimtinai tik sekmadieniais pasivažinėti. Tačiau nedarbas buvo nežinomas ir žmonės nebuvo tiek pinigui atsidavę. Dirbti viršvalandžius, kad galė-

jus uždirbt daugiau pinigų, australiečių nuomone buvo stačiai neprotinga. Viršvalandžiams dirbti savanorių nebuvo, kad ir dvigubi uždariai būtų siūlomi. Daugiau laiko būdavo praleidžiama arklų lektynėms golfui, plaukiojimui ir keliavimams. Visa tai buvo skaitoma laimingo gyvenimo dalis. Labai mažai dėmesio tebuvo kreipiama į valgių kaip kokį malonumą, nors alaus gėrimas buvo skaitomas malonių užsiėmimų ir australiečiai alui skyrė nemažai laiko.

Susidomėjimui primityviu menu tarptautine plotme didėjant ir australiečiai ėmė gyvai domėtis savo aborigenų menu, kuris originalumu darėsi įdomus ir iš mokslo atžvilgio. Aborigenų (čia-buvių) menas yra išreiškiamas išdrožinėjimais, išdeginimais ir dažais an tokių daiktų kaip bu-mėrangai, skydai, ietys, arba tapyba kalnų olose ir iškalinėjimai akmenyje.

Savotiška Australijos geografinė padėtis čia atvykusį pastato į visiškai naują aplinką, nepaisant iš kur jis būtų atvykęs. Originalios Australijos faunos ir floros neraiš nei Amerikoje nei kuriame kitame krašte. Vanduo šiame sausame kontinente yra visų didžiausias turfas. Australijos žemynas gulį sausumoje juostoje, kuri supa pietinį pusrutulį tarp 15° ir 35° pietų platumos. Šis kontinentas yra per toli pietuose, kad galėtų pasinaudoti drėgnųjų tropikų mon-sūno liūtimis. Jos pietinės sritys yra per daug toli šiaurėje, kad galėtų gauti reguliariųjų lietu pusiaujinėse zonose. Geografinė padėtis su ribotomis kalnų virtinėmis ir kasmet didelis drėgmės išgaravimas padarė Australiją sausiausiu kontinentu pasaulyje.

Rimtas žingsnis apsaugoti Australijos menkas vandens atsargas yra pradėtoji įgyvendinti Sniego Kalnų (Snowy Mountain) schema, panaudojant ją elektros ir radiacijos reikalus. Šituo dvigubu tikslu bus galima panaudoti didelius pagaminamos

Beverly Shores gyvenantis architektas Erdvilas Masiulis Sydney mieste, Australijoje, prie baigiamų statyti 100 milijonų kaštuosiančių Operos Rūmų, kurie dar tik kitais metais bus galutinai baigti ir atidaryti. Arch. Masiulis su žmona Erika ir dukra Ina neseniai buvo nusikridę į Australiją, aplankyti vietą, kurioje jis penkis metus dirbo savo profesijoje, apsidėję su Erika

ir susilaukę dukrelės. Prieš 18 metų jie atsikėlė į Ameriką ir pastoviai įsikūrė "Sandūnuose" (Beverly Shores), kuriuos dabar puošia jo suplanuotas Lituania parkas. Žemiau telpa paties architekto Masiulio kelionės aprašymas, kurį suteikė Michigan City, Ind. dienraščiai The News-Dispatch ir Naujienoms.

energijos kiekius pramonei ir daug šimtų ketvirtinių mylių Australijos vakarinėse lygumose paversti produktinga žeme maisto gamybai.

Didžiąją savo Australijos penkių metų buvimo dalį aš asmeniškai buvau užimtas toje Sniego Kalnų šemėje, o trejus metus praleidau alpinėse plokštumose netoli nuo Sniego kalnų. Ta vieta man labai primindavo Beverly Shores arba Dune Acres.

Australijos metų laikai nėra tiek ryškūs kaip kituose kontinentuose, kur pumpurai iš anksto pradeda skelti pavasarį atėjant ir krizantų lapai — žiemą grįžtant, Australijos eukalipto (gumos) medžiai amžinai žaliuoja. Čia atostogininkai gali tuo pačiu metu arba čiuožti sieno slidėmis sniego kalnų nacionaliniame parke arba kępintis tropikinėje saulėje šiauriniame kontinento trečdalyje.

Dabartinis pragyvenimo standartas Australijoje lyginant su tuo, koks buvo prieš 18 metų, yra žymiai aukštesnis. Uždariai pakilę ir nedaug beatsilieka nuo JAV-bių uždarių. Pagrindinės pragyvenimo kainos, tokios kaip butas, maistas, apranga, vis tebėra žemos, bet daugumos mechanikos arba elektros dalykų, k. a. transistoriniai radijo priimtuvai, elektrinės antklodės ir panašūs dalykai — teskaitomi liuksusu ir gana brangūs. Kompaktinis automobilis kaštuoja \$3,000.

Daugelis įspūdis, kurį vizitorius gauna pirmą kartą išlipęs Sydneyje didžiausiame ir seniausiam Australijos mieste — yra jo paplūdimiai ir priemiesčiai, nusitęsę per 50 mylių Pacifiko pakraščiu, Sydney turi vieną iš gražiausių uostų pasaulyje. Čia galima plaukioti jachtomis arba slidinėti bangomis per mylių mylias ir vis miesto ribose. Daugumas australiečių — tiek mieste tiek krašte gyvenančių mėgsta gyventi atviroje gamtoje. Vienintelė išimtis, kiek aš žinau, yra Sydney miesto dalis, vadinama "Kings Cross" — tai labai ankštai susispaudusi bendruomenė su intymiomis kavinėmis, restoranais ir naktiniais klubais, kur gyvenimas vyksta pilnu tempu dienų ir naktį.

Viena turistų atrakcija yra Sydneyje Operos rūmai. Tai didžiausias architektūrinis už-

mojis moderniais laikais, išimtinai originalus savo forma ir tarptautiniai žinomas. Joks kitas pastatas nėra į jį panašus. Šio kontroversinio 100 milijonų dolerių pastato iškilmingas atidarymas įvyks ateinančiais metais. Šio projekto architektas Joern Utzon, dabar meno profesorius Havajuose, žada atidarymo iškilmes boikotuoti, kaltindamas, kad "mano sąvoka buvo pakeista ir sugriauta". Tai buvo paskelbta Sydneyje laikraštyje Sun Herald man Sydneyje besilankant. Pasijutau kaip Amerikoje, kai perskačiau tame laikraštyje tokias antraštes k. a. "Abortų infliacija", "Kalejimas už dvigubą išprievartavimą", "Kilometrai pradeda išstumti mylias", "Girtieji nuostatai" ir t. t.

Kamera (Cambera) yra vienas iš pažangiausių miestų, tarptautiniai pagarsėjusių kaip greičiausiai augantis miestas, besilankant.

(Nukelta į 5 psl.)

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY
BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KOVA PRIEŠ VISOKERIOPĄ VERGIJĄ

Priiminėti geležį (iron pills) netiriant kraujo netekimo priežasties yra mediciniška nuodėmė. Paul Heller, M. D.

Visi nuolat girdime apie medicinišką vergiją, bet nieko prieš ją neveikiame. Tas neteisingas gydimasis nuo mažakraujystės ir yra viena tokių medicininių vergijų. Tik prisiminkime tuos feritit ir kitokių geležies turinčių narkotikų skelbimus — ir suprasime kokioj mediciniškoj baloj visi mes esame murkdami. Geriausiai šiandien pasielgsime kiekvienas, jei visus iki vieno per radijo ir TV girdimus — matomus skelbimus apie vaistus laikysime išmisu. Tai tik pasipiginavimui skirta veikla. Tai drumstame vandenyje geras žvejiojimas. Todėl stiprėkime gydytojo taktiniam, ir švieskime. Taip dirbdami mes greičiau atsipalaiduosime iš visokios vergijos, įskaitant ir medicinišką. Pastaroji nėra nė kiek lengvesnė už kitas žmogaus žmogui sukurtas vergijas čia ant žemės. Tiesa, dabar lauzai nedegina žmones dėl priešingų įsitikinimų, bet kitokio pavidalo lauzose žmonės svyla lygiai baisiai, kaip jie kentė blogiui kontroliuojant didesnę dalį žmonijos. Už tai nedelsdami pradėkime vises mediciniskose reikaluose.

Mažakraujystės tinkamas gydymas — Gydytoji egzaminas

Nedaug medicinoje yra tokių sričių kaip mažakraujystė, taip labai išryškinti gydytojo sugebėjimą tinkamai gydyti ligonį, kaip tinkamas mažakraujystės gydymas. Mat, mažakraujystės ne tik pasireiškia kaip dviaprasmiški nusilpus kraujai — "tiredness — tired blood"; jėgų nustojimas — "lack of energy", bet ir jos atsiradimui yra šimtai priežasčių. Todėl susipažinkime su gydytojų specialistų mažakraujystės srityje patarimais, kaip mums elgtis mažakraujystę gavus ir kaip apsiginti nuo įvairių parkupčių, taip atkakliai ir meniškai persant Geritoli ir kitus panašius niekus. Šį kartą patarėjais šioje srityje yra du profesoriai: dr. Elmer B. Brown Jr., iš Washington universiteto — geležies stokos kūrė žinovas, ir dr. Paul Heller — dėl kraujo tirpimo (hemolytic anemia) atsirandancios mažakraujystės specialistas iš Illinois universiteto Chicagoje.

Specialistai kritikuoja nemediciniškai besielgiančius gydytojus

Negalima toliau taip elgtis gydytojams, kada jie, pacientais persikrovi, naudoja "šratų metodą" mažakraujystės gydymui — tvirtina gyd. Brown. Tiek gydytojai, tiek pacientai turi nepamiršti, kad mažakraujystė yra tik simptomas kurios nors ligos kurią reikia sukti. Pastaroji irgi turi būti gydoma, jei norima kad ligonis pasveiktų. Reikia visada nustatyti, kodėl liga išsivystė mažakraujystėje, o ne tuojau griebtis už geležies piliulių, už B-12, už folic acid (pastarosios rūgšties yra daug apelsinų sūnkoje). Reikia šviesaus ir atsivėsusio gydytojo, kad mažakraujis pacientas pajęgtų pasitaisyti. Net iki 90% visų mažakraujų žmonių, kurie ateina pas gydytoją ir jo kabinetą, gali būti minėtai pajęgtas gydytojo dėl mažakraujystės sutvarkomi.

Mažakraujystės simptomai yra keisti ir paslaptingi

Šio krašto kariuomenės gydytojai pastebėjo, kad mažakraujis žmogus ima valgyti ledus. Ne virtuvėj gamintus tokius, bet stacii ledų virtus vandenį, tokie mažakraujai ima valgyti. Atsiminkite visos lietuvės, kurios jau šiandien žinote, kad jū ledus iš šaldytuvo svarais val-

gote — tikrinkite savo kraują pas gydytoją. Tai keistas simptomas — kitas net tikėti nenorėtu, kad taip gyvenime atsitinka. Pasirodo, kad ledų valgymas — jų troškimas yra beveik tikras mažakraujystės simptomas. Kartais dar keisčiau mažakraujis elgiasi: jis gauna norą valgyti kukurūzų krakmolą, žemę ar molį. Suprantama, kad minėti keistumai žmogaus elgsenoje — čia jų visų neišvardinsi — nėra pirštu nurodymai mažakraujystę. Pastarosios reiškiniai yra įvairūs. Todėl reikia patikrinti kraują laboratorijoje, norint sukti mažakraujystę.

Mediciniška istorija visais atvejais labai naudinga

Mažakraujystės simptomai yra neryškūs, todėl jais vadovautis ne visada galima. Tik kraujo tyrimas parodo tikrą stovį. Todėl neatidėliokime su kraujo ištyrimu. Svarbu, kad gydytojas nepraleistų mediciniškos istorijos iš akių, jei jis nori tinkamai pacientui mažakraujui padėti. Duokim, tokie italų kilmės žmonės dažnai turi mažakraujystę ne dėl geležies stokos, bet dėl taip vadinamos ligos, kilmėsios dėl thalasemia minor. Tokie pacientai neturi priimti geležies, nors jie yra mažakraujai. Jų mažakraujystė yra kitokios kilmės.

Laboratorijoje kraują tiriantieji žmonės turi būti gerai susipažinę su savo darbu. Dabar visose srityse trūksta sąžingų ir gerų darbininkų. Pagrindiniai tyrimai turi būti atlikti kiekvienam pacientui atsilankiusiam pas gydytoją. Taip vadinamas pilnas kraujo vaizdas (complete blood count, arba trumpiau: CBC) daug ką pasako. Reikia sužinoti, ar kaulo smegenys pakankamai dirba — ar jie reikiamai atstato žuvisias celes: šitam tikslui yra specialus tyrimas, vadinamas reikulytų suskaidiavimu (retic count). Šitam darbui irgi reikia patyrusio žmogaus. Už tai ne kiekvienam laboratorijai yra pacientui naudinga. Pradėkime skirti pelus nuo grūdų. Eikime į tokią laboratoriją, kuri turi patikimus ir išmokslintus darbininkus, o ne į tą, kuri yra arčiau mūsų namų — kuri lengviau pasiekama. Vien mediciniška laboratorija dar nieko nėsako apie jos patikimumą. Reikia patikimo ir reikiamai pasirėngusio laboranto tokioje laboratorijoje.

Geležies trūkumo pirmieji laboratoriniai ženklai

Įtartinas geležies trūkumas kiekvienam tokiame vyriškiui, kurio hemoglobinas (Hmg.) yra nukritęs žemiau 13 gm.%. Pas moteriškes toks kritimas turi būti žemiau 12 gm.%, kad galėtum ją mažakraujai vadinti. Geležies trūkumas yra dažniausias žmogaus mažakraujystės priežastis — net iki 75% pacientų mažakraujų, kurie ateina į gydytojo kabinetą, esti mažakraujai dėl geležies jų kūne stokos. Gydytojas ar laborantas suksa geležies trūkumą iš tam tikrų raudonųjų kraujo kūnelių pasikeitimo. Jie darosi menkaspalviai, maži ir jų tūris sumažėja (hypochromia, microcytosis ir tūris mažesnis negu 80 cu micronai).

Sudėtingesni tyrimai kraujuje geležies trūkumui sukti rečiau atliekami, nes gydytojas gali gana gerai orientuotis apie geležies trūkumą iš paprastų tyrimų. Todėl geležies kiekį serumo (kraujuje) nustatyti ar kitą sudėtingesni tyrimai atlikti

tenka tik išimtiniais atvejais. Sunkiais geležies trūkumo atvejais apie geležies stovį kraujyje gydytojas gerai gali orientuotis atkreipęs dėmesį į tos ligos reiškinis ir surašęs tinkamą medicinišką istoriją. Norint sukti, kurios rūšies geležies trūkumas yra, prisieina sudėtingesnius kraujo tyrimus atlikti. Mat, geležies žmogui gali trūkti ne vien dėl mažai jos paėmimo su valgiu, ne vien dėl nukraujavimo, bet ir dėl chromo uždegimo, dėl iš žarnų geležies į kraują nesusigėrimo bei dėl jau minėtų negerovės (ypač italams) — thalasemia minor, ar dėl vėžio.

Geriausiai pasielgsime, jei pirmo gydymo nustatysime kokios rūšies mažakraujystę turime. Pradėjus gydymą, be tiksros diagnozės, net patyrusiam gydytojui darosi sunku orientuotis, kokios rūšies mažakraujystę ligonis turi. Netikusiai gydant galima tik dalinai pagerinti kraują. Tada diagnozės nustatymas pasunkėja. Kartais prisieina tirti kaulų smegenis tiksros diagnozės nustatymui. Daugiau apie mažakraujystės tvarkymą sekantį kartą.

Išvada. Meskime mediciniškus prietarus, neklusykime parkupčių skelbimų, dydykime kiekvieną ligą, įskaitant ir mažakraujystę, savo gydytojo priežuroje. Jau dabar valykime daug geležies turinčio maisto: raudonos mėsos (jautienos, veršienos, špinatų, žemuočių...).

Pasiskaityti. Medical World News, May 3, 1972.

STENKIMES TEISINGU ATSAKYMŲ PASINAUDOTI

Juodžių mažakraujystė

Klausimas. Prašau, daktare paaiškinti, kas per liga yra Sicle Cell anemia, apie kurią dabar tiek daug kalba juodžiai per radijo ir TV. Gal aš tokią turiu?

Atsakymas. Jei tamsta esi balta, ne juoda, greičiausiai tos ligos neturi, nes sicle cell anemia serga beveik išimtinai tik juodosios rasės žmonės.

SKAITYK RASIDIN
NAUJIENAS
— RIMTŲ SKIRTŲ
Lietuviai taip pat perka ir perdo
ir praga sužino tikrai per
NAUJIENAS

Marquette Parko Lituanistinės mokyklos ansamblis. Antroji eilė: sėdi iš kairės: M. Gutauskaitė — tautinių šokių mokytoja, M. Butvilaitė — taut. šokių mokytoja, V. Gutauskas — ansamblio vadovas ir dainų mokytojas. Sesuo Clarisa — mokyklos vedėja, S. Bacevičienė — taut. šokių mokytoja, I. Blekytė — taut. šokių mokytoja ir E. Šilkaitis — akordeonistas. Foto V. Noreikos

IV-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Marquette Parko Lituanistinė mokykla ir ansamblis

Chicagoje, Marquette Parke, gausingiausioje lietuvių kolonijoje, įsikūrusi Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos mokykloje, veikia lituanistinė mokykla. Ją 1949 m. suorganizavo Povilas Balti. Tai kasdieninė lituanistinė mokykla, kuri dirba tuo pačiu laiku, kaip ir parapijinė mokykla, turėdama kasdieną po vieną lietuvių kalbos pamoką visuose skyriuose.

1949-50 mokslo metais čia dirbo šie mokytojai: Stefa Vilūnienė, Marija Širutyte, Nina Grigaliūnienė, Sonė Tomariene, Juozas Kojelis ir Pranas Razminas. Nuo 1950 metų rudens iki 1965 metų pavasario mokyklai vadovavo ir lietuvių kalbą mokė kun. Vaclovas Zakarauskas. Nuo 1965 m. rudens mokyklai vadovauja Pranas Razminas. Šiuo metu su 282 mokiniais dirba vienuolika mokytojų.

Mokykla turi stiprų ansamblį, kurį šiuo metu lanko 203 mokiniai. Jam nuo 1965 metų vadovauja mokytojas Vytautas Gutauskas. Ansamblis tiek su choru, tiek su tautiniais šokiais dalyvauja ne tik tradiciniuose mokyklos rengimuose (Kašėdų eglutėje, Vasario 16-tos bei Motinos dienos minėjimuose), bet ir įvairiose programose lietuvių ir amerikiečių visuomenei už mokyklos ribų. Ne vieną kartą ansamblis yra pasirodęs televizijos programose, muziejų ir parodų programose ir kitur. Taip pat aktyviai dalyvauja visose JAV LB rengiamose didžiojoje dainų ir tautinių šokių šventėse.

Tautinis mokyklos ansamblis buvo suorganizuotas 1957-lais metais. Tautinius šokius mokė: Leonadija Brazdienė (1957-60) Aladona Martienė (1960-64), Regina Dapkuvienė (1964-65), Vanda Stankienė (1964-65), Irena Smieliauskienė (1965-70). Mokytojų padėjėjomis yra buvusios: Jolita Normanaitė (1961-62), Regina Dapkuvienė (1962-64), Birutė Vindašienė (1962-64), Violeta Smieliauskaitė (1965-66), Kristina Zebrauskaitė (1965-66), Marija Butvilaitė (1966-67), Kristina Stonkutė (1966-69 ir 1970-71), Ingrida Blekytė (1967-70) ir Milda Gutauskaitė (1969-71). Buvę akordeonistai: Rimas Vaicaitis (1958), Vytautas Gu-

tas Strolia (1960-64), Bernardas Prapuolenis (1964-65).

Siais metais tautinius šokius moko šios mokytojos: Stasė Bacevičienė (nuo 1969-tų metų), Ingrida Blekytė (nuo 1970-tų m.), Marija Butvilaitė ir Milda Gutauskaitė. Akordeonistas — Edmundas Šilkaitis (nuo 1969 metų).

Šiemet didžiojoje tautinių šokių šventėje rengiasi dalyvauti 106 mokiniai, sudarydami 6 raketelius.

Malonu pažymėti, kad Bridgeportio lituanistinės mokyklos 9 mergaitės yra įsijungusios į ansamblio eiles ir uoliai jame dalyvauja.

Keičiasi mokytojų, mokinių ir pačių švenčių dalyvių veidai, tačiau jaunimas stipriai laiko savo rankose tautinės sąmonės estafetę ir su entuziazmu pasirodo tūkstantinėms minios dainų ir tautinių šokių estradose.

Dreams for sale.

Everybody's got a dream lurking around in the back of his mind. A dream vacation. A dream cottage. A dream car.

Dreams can be a lot more fun if you know you're doing something to make them come true.

And that's what the Payroll Savings Plan is all about. When you sign up an amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds.

Now Bonds mature in less than six years. That's the shortest maturity period ever, and makes Bonds a practical way to save for dreams you want to come true while you're still young enough to enjoy them.

See the folks in the payroll office where you work. They've got dreams for sale.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 3 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are redeemable if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax must be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

AUSTRALIJA PO 18 METŲ

Architekto Erdvilo Masiulio išpuodžiai

Po mėnesį trukusios kelionės per Ramųjį vandenyną, grįžęs namo į Sandūnus, parsivežiau išvadą — kur nekeliausi, su lietuviais padraugausi, kadangi kur tik nuvyksi — lietuvių sutiksi!

Atostogų kelionė prasidėjo iš Čikagos aerodromo, kur lėktuvas pasivėlinio pakilti dvi valandas, kadangi ieškojo sprogstamos bombos (kas yra visai natūralu ir įprasta gyvenant šioje kontinento). Los Angeles aerodrome mane pasitiksusi pusbroliu Giedrė Mickienė, apsidžiaugė, kad pasivėlinio dvi valandas išvengiau žemės drebėjimo! Taigi kelionė sekėsi nuo pačios pradžios...

Atskridus į Havajus ir vaikščiojant Waikiki apylinkėje stauga susirūpinan ar atskridau tikruoju lėktuvu... man atrodė, jog matau čikagos dangoraižius, ir gavęs judėjimas kaip Čikagos centre. Sutikęs menininkę Bronę Jameikienę pasveikinau ją žodžiu "Aloha" ir pastebėjau, kad ji nenustebė. Apvežusi mane automobiliu apie salą, nesunkiai įtikino, jog tai Oahu (ne Illinois...). Salos apylinkės puikios, ypatingai rodomos tokios vadovės kaip ponia Jameikienė, kuri jau penktą kartą gyvena Havajuose ir vietiniams yra žinoma kaip "Rare Gift from Europe to Hawaiian Art" (Tokia antraštė prieš keletą metų mačiau spaudoje). Jos nuolatinė gyvenama vieta yra netoli nuo nuostabaus "Punch Bowl" ugnikalnio kraterio, kuriame įrengtos karių kapinės, žinomos kaip "National Memorial Cemetery of Pacific".

Kultūrinio atžvilgiu havajiečiai stovi gana aukštesnė laipsny. Turį savo operą: šiais metais statė "Aida" ir "Peleng" (Ciderelę). Universitete turi nemažą studentų, atvykstančių iš abiejų kontinentų ir salų kaip Samoa, Fiji, Tahiti ir panašiai. Rasiu mišinys atrodė veikla teigiamai Havajų gyventojus: anglų kalboje havajiečius labiau sujungia ir padaro sava bendruomenė. Po

nia Jameikienė yra giliai įsijungusi į Honolulu Meno Akademiją, kur ji dirba ir yra visai patenkinta. "Aloha!"

Dvylika valandų teko išsėdėti lėktuve orint pasiekti Australiją. Iš tikrųjų buvo nuobodu, niekas nedėjo bombų, nebuvo progos jaudintis. Kovodamas prieš nuobodulį ėmiau skaityti kelionės brošiūras, pateiktus lėktuve. Iš nustebimo plaukai atsistoję netikėtai pamačius lietuviškų pavardžių! Štai ką jie rašo keleiviams: "for music-lovers there is a magnificent program — Stasys Baras (tenor) and Dana Stankaitis (soprano) in Adelaide Festival of Arts"...

Galų gale lėktuvas nusileido Sydneyje. Žiūrėdamas į tiek dandoražius susirūpinan, ar per klaidą neatsiradau New York'e! Turėjau susisiekti su Vyta Noreika, kuris mane įtikino, jog tai nauji pastatai (dalis jų amerikonių investuoti), tačiau iš tikrųjų yra Sydneyje. Kad čia yra Australija, labai lengva buvo pastebėti iš žmonių gyvenimo būdo.

Prieš 18 metų man atvykus į Australiją, gyventojai beveik visi buvo vien anglų kilmės. Kitiokių tautybių nuosimtis buvo labai mažas. Antrojo Didžiojo Pasaulinio karo pasekmėje į Australiją atsikėlė daug įvairių tautybių europiečių. Dabar, man po 18 metų čia atsilankius, teko pastebėti, kad likusiąją tuštumą sparčiai pradeda užpildyti amerikiečiai.

Pamenu tuos laikus, kad pragyvenimo standartas lyginant su JAV-bių čia buvo žymiai žemesnis; uždabiai žemi, televizija negaunama, automobiliai naudojami veik išimtinai tik sekmdieniais pasivažinėti. Tačiau nedarbas buvo nežinomas ir žmonės nebuvo tiek pinigui atsidavę. Dirbti viršvalandžius, kad galė-

jus uždirbt daugiau pinigų, australiečių nuomone buvo stačiai neprotinga. Viršvalandžiams dirbti savanorių nebuvo, kad ir dvigubi uždabiai būtų siūlomi. Daugiau laiko būdavo praleidžiama arklų lėktynėms golfui, plaukiojimui ir keliavimams. Visa tai buvo skaitoma laimingo gyvenimo dalis. Labai mažai dėmesio tebuvo kreipiama į valgių koki malonumą, nors alaus gėrimas buvo skaitomas malonių užsiėmimų ir australiečiai alui skyrė nemažai laiko.

Susidomėjimui primityviu menu tarptautine plotme didėjant ir australiečiai ėmė gyvai domėtis savo aborigenų menu, kurs originalumu darėsi įdomus ir iš mokslo atžvilgio, Aborigenų čiabuvių) menas yra išreiškiamas išdrožinėjimais, išdėginimais ir dažais an tokių daiktų kaip buimerangai, skydai, ietys, arba tapyba kalnų olose ir iškalinėjimais akmenyje.

Savotiška Australijos geografinė padėtis čia atvirkusį pastato į visiškai naują aplinką, nepaisant iš kur jis bebūtų atvykęs. Originalios Australijos faunos ir floros nerasi nei Amerikoje nei kuriame kitame krašte. Vanduo šiame sausame kontinente yra visų didžiausias turfas. Australijos žemynas guli sausioje juostoje, kuri supa pietinį pusrutulį tarp 15° ir 35° pietų platumos. Šis kontinentas yra per toli pietuose, kad galėtų pasinaudoti drėgnųjų tropikų monsunu liūtimis. Jos pietinės sritys yra per daug toli šiaurėje, kad galėtų gauti reguliarių lietu pusiaujoje zonoje. Geografinė padėtis su ribotomis kalnų virtinėmis ir kasmet didelis drėgmės išgaravimas padarė Australiją sausiausiu kontinentu pasaulyje.

Rimtas žingsnis apsaugoti Australijos menkas vandens atsargas yra pradėtoji įgyvendinti Sniego Kalnų (Snowy Mountain) schemą, panaudojant ją elektros ir radiacijos reikalus. Šituo dvigubu tikslu bus galima panaudoti didelius pagaminamos energijos kiekius pramonei ir daug šimtų ketvirtainių mylių Australijos vakarinės lygumos paversti produktinga žeme maisto gamybai.

Didžiąją savo Australijoje penkių metų buvimo dalį aš asmeniškai buvau užimtas toje Sniego Kalnų šemijoje, o trejus metus praleidau alpinės plokštumos netoli nuo Sniego kalnų. Ta vieta man labai primindavo Beverly Shores arba Dune Acres.

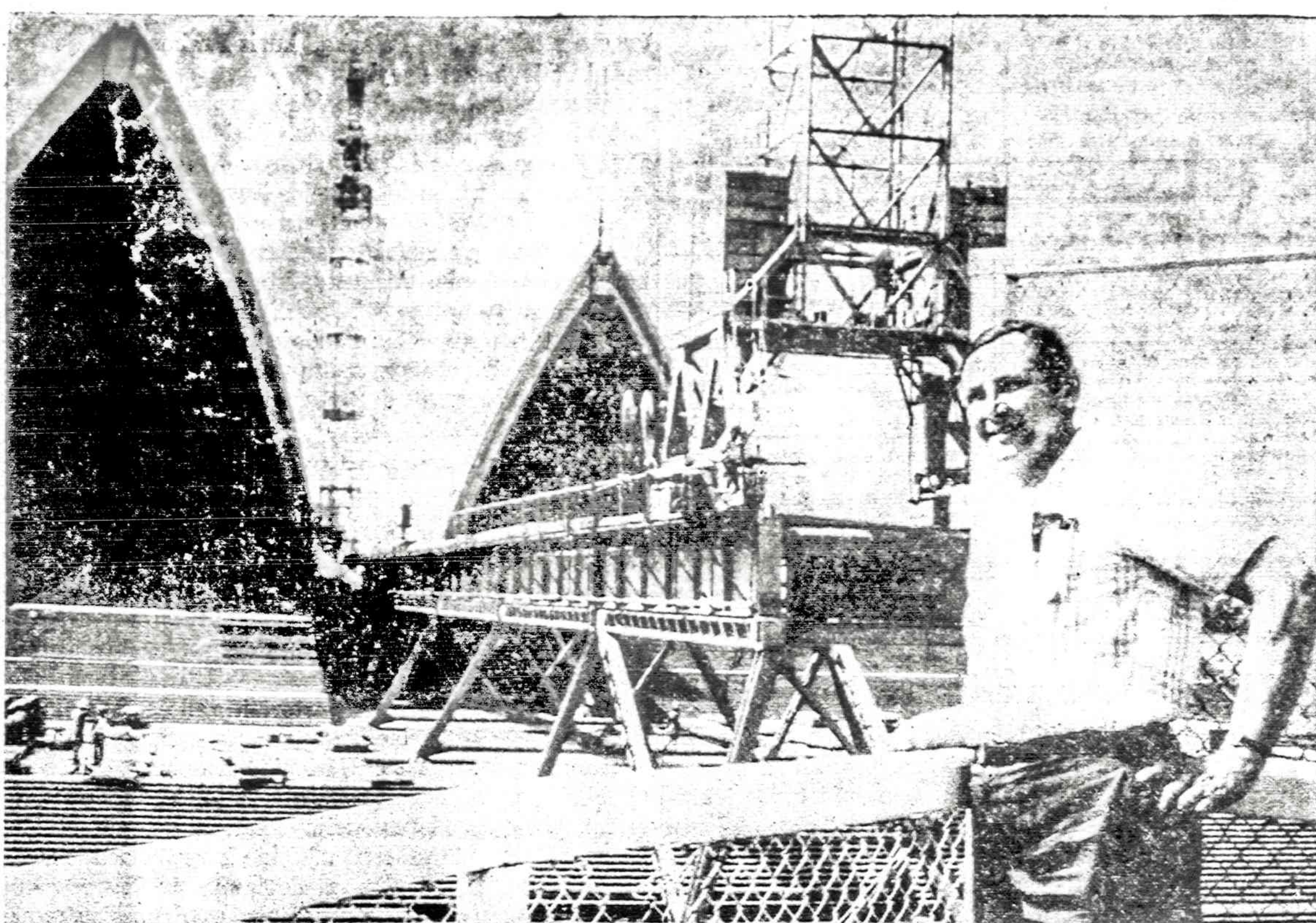
Australijos metų laikai nėra tiek ryškūs kaip kituose kontinentuose, kur pumpurai iš anksto pradeda skelbti pavasarį atėjant ir krintantys lapai — žiemą grįžtant. Australijos eukalipto (gumos) medžiai amžinai žaliuoja. Čia atostogininkai gali tuo pačiu metu arba čiuožti siegio slidėmis sniego kalnų nacionaliniame parke arba kepinis tropikinėje saulėje šiauriniame kontinento trečdalyje.

Dabartinis pragyvenimo standartas Australijoje lyginant su tuo, koks buvo prieš 18 metų, yra žymiai aukštesnis. Uždabiai pakilę ir nedaug beatsilieka nuo JAV-bių uždabų. Pagrindinės pragyvenimo kainos, tokios kaip butas, maistas, apranga, vis tebėra žemos, bet daugumos mechanikos arba elektros dalykų, k. a. transistoriniai radijo priimtuvai, elektrinės antklodės ir panašūs dalykai — tebeskaitomi liuksus ir gana brangūs. Kompaktinis automobilis kaštuoja \$3,000.

Daugelis amerikiečių, pakelia vę po Australiją, giria australiečių gyvenimo būdą, kurs yra paremtas poilsiu, lėtumu ir neper-sitemptant biznyje ar komercijoje. Kai kurie tokių turistų svajoja Australijoje pastoviai apsigyventi.

Pirmasis išpuodis, kurį vizitorius gauna pirmą kartą išlipęs Sydneyje didžiausiame ir seniausiame Australijos mieste — yra jo paplūdimiai ir priemiesčiai, nusitęsę per 50 mylių Pacifiko pakraščiu, Sydney turi vieną iš gražiausių uostų pasaulyje. Čia galima plaukioti jachtomis arba slidinėti bangomis per mylių mylias ir vis miesto ribose. Daugumas australiečių — tiek mieste tiek krašte gyvenančių mėgsta gyventi atviroje gamtoje. Vienintelė išimtis, kiek aš žinau, yra Sydney miesto dalis, vadinama "Kings Cross" — tai labai ankštai susispaudusi bendruomenė su intymiomis kavinėmis, restoranais ir naktiniais klubais, kur gyvenimas vyksta pilnu tempu dienu ir naktį.

Viena turistų atrakcija yra Sydneyje Operos rūmai. Tai didžiausias architektūrinis už-

Beverly Shores gyvenantis architektas Erdvilas Masiulis Sydney mieste, Australijoje, prie baigiamų statyti 100 milijonų kaštuosiančių Operos Rūmų, kurie dar tik kitais metais bus galutinai baigti ir atidaryti. Arch. Masiulis su žmona Erika ir dukra Ina neseniai buvo nusikrėję į Australiją, aplankyti vietas, kuriose jis penkis metus dirbo savo profesijoje, apsidėję su Erika ir susilaukę dukrelės. Prieš 18 metų jie atsikėlė į Ameriką ir pastoviai įsikūrė "Sandūnuose" (Beverly Shores), kuriuos dabar puošia jo suplanuotas Lituanica parkas. Žemiau telpa paties architektas Masiulio kelionės aprašymas, kurį suteikė Michigan City, Ind. dienraščiai The News-Dispatch ir Naujienoms.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkome Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts com-pounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, išigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY.

PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiumtimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda snkurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuvių žodis prezidentui Niksonui

Prezidentui Niksonui išskridus į Maskvą, bet jos dar nepasiekus, didžiosios žinių agentūros pranešė apie praeitą savaitę Kaune vykusius neramumus. Lietuvos jaunas protestavo prieš rusų okupaciją, reikalavo laisvės Lietuvai ir dvi dienas mieste ir priemiesčiuose vyko susirėmimai su Kaune buvusiais ir ant greitųjų okupacinės valdžios atsiųstais policijos batalijonais.

Žinia apie neramumus Lietuvoje nustebino visą pasaulį. Labiausiai, žinoma, ji nustebino pačius sovietų imperijos valdovus. Sovietų valdžios propagandistai visą laiką tvirtino, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai niekad nebuvo taip patenkinti, kaip jie yra prie "socialistinės santvarkos", o čia vis dėlto tie "patenkintieji" lietuviai ne tik protestuoja prieš sovietų karo jėgas Lietuvoje, bet drįso paleisti kelis plytgalius į rusus policininkus.

Kaune neramumai prasidėjo praeitą sekmadienį, kai 20 metų lietuvis Romas Talanta Kauno miesto centre, prie miesto teatro užsipykė ant savęs tris litrus benzino ir jį padegė. Talanta pranešė artimiesiems, kad jis gyvybę savo naikina, protestuodamas prieš rusų okupaciją Lietuvoje. Talanta manė, kad jis karstose benzino liepsnose neteks gyvybės, bet taip nebuvo. Talanta buvo mirtinai sužalotas, bet sekmadienio vakare jis dar nemirė. Jis paskubomis buvo nugabentas į ligoninę, kur tikėtai pirmadienį, geg. 15 dieną, mirė.

Romas Talanta buvo "socialistinės mokyklos" ir "komunistinės santvarkos" auklėtinis. Jis gimė ir augo rusų primestoje "tarybinėje" santvarkoje. Jis lankė lietuviams primestas mokyklas ir buvo auklėjamas pagal "komunistinę" filosofiją. Jam nuo mažens buvo kalamas į galvą stalinizmas, leninizmas ir rusikas marksizmas. Jam buvo aiškinama, kaip reikia toleruoti "didįjį brolių" ir kaip reikia aukotis "socialistinei" statybai. Jis buvo priverstas nutraukti mokslą ir stoti į dirbtuvę paprastu darbininku, lenktyniauti su savo bendradarbiais ir prievarta klausyti pačias naujausias rusiškojo "socializmo" interpretacijas.

Iš visko matyti, kad sovietinė indoktrinacija jauno Romo Talantos neįtikino. Jis buvo nepatenkintas visa okupacine tvarka ir ryžosi protestuoti. Jis protestavo vienintele jam prieinama priemone. Tas nepasitenkinimas rusais buvo toks didelis, kad jis, protestuodamas, ryžosi atiduoti brangiausią turtą — gyvybę. Jis pasekė

Pragos studentą Jan Palachą, kuris Prahos aikštėje panašiai atidavė savo gyvybę.

Neramumai Kaune prasidėjo praeitą ketvirtadienį, Romo Talantos laidotuvių metu. Į laidotuves suėjo labai daug Kaune išaugusių, mokyklas ir dirbtuves lankančio jaunimo. Susirinkusieji turėjo drąsos garsiai šūktelti "Laisvės! Laisvės! Laisvės Lietuvai!"

Į laidotuves susirinkęs jaunimas keliais atvejais pakartojo šį šauksmą. Aiškus daiktas, kad netrukus įvyko susirėmimas su Kauno policija. Policininkai pradėjo naudoti lazdas, o jaunuoliai naudojo prieš kelis metus pradėtų statyti ir nebaigtų namų plytas. Pranešimai sako, kad vienas policininkas plyta buvo nudobtas, o kitas sunkiai sužeistas.

Okupacinei sovietų valdžiai jaunuolių pasipriešinimas nepatiko. Į Kauną tuojau buvo permesti du sovietų policijos batalijonai, kurie pradėjo jaunuolių ir vyresniųjų areštus. Penktadienį Kaune jau buvo suimta 200 žmonių, kuriuos policija tardo ir klausinėja apie "pasipriešinimo organizavimą". Pirmadienį girdėti radio pranešimai sako, kad penktadienį Kaune jau buvo suimta 700 lietuvių. Policija vartoja senas čekistų tardymo priemones. Užsienio spaudos reporteriai praneša, kad "maistas" Lietuvoje jau numalšintas, Kaune ramu, dabar eina "kaltininkų" ieškojimas. Užsienio korespondentai į Kauną neįleidžiami. Jie turi tenkintis tiktais pranešimais telefonu. Iš viso, sovietų policija labiausiai ieško pranešėjo, drįsusio iš Kauno pranešti užsienio korespondentams žinias apie Romo Talantos susideginimą ir ketvirtadienį laidotuvių metu kilusius neramumus. Pranešimas apie neramumus yra toks pats, o gal didesnis nusikaltimas rusams, negu plytos paleidimas į policininką. Maskvoje sovietų policija yra pasiryžusi būtinai išaiškinti pranešėjus.

Kiti korespondentai Romo Talantos susideginimą ir jaunuolių protestus riša su žydų reikalavimais leisti išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos. Maskvos, Vilniaus, Kauno, Rygos, Minsko, Talino ir Kijevo žydų grupės padavė prašymus sovietų užsienio ministerijai leisti jiems išvažiuoti į Izraelį arba kitas laisvojo pasaulio valstybes. Sovietų valdžia suiminėjo ne tik lietuvius, bet ir išvažiuoti norinčius žydus. Jaunesnius žydus šaukia karo tarnybomis, o vyresnius areštuoja ir tardo. Noras išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos skaitomas nusikaltimu.

Tuo tarpu neturime tikslesnių žinių apie įvykius Kaune, Vilniuje ir kitose rusų okupuotose vietose. Ne paslaptis, kad Lietuvą buvo pasiekusi žinia apie prezidento Niksono kelionę į Maskvą. Okupuotos Lietuvos gyventojai taip pat bus girdėję apie Amerikos lietuvių Tarybos peticiją, sutvirtintą 75,000 parašų ir įteiktą prezidentui Niksonui. Jie turėjo tai girdėti, nes Dr. Kazys Bobelis trumpomis bangomis šia proga pasakė kalbą, kuri pakartotinai buvo perduota lietuviams.

Nemanome, kad Kaune būtų organizuotas sukilimas prieš okupantą. Bet Kauno lietuviai nedviprasmiškai pranešė prezidentui Niksonui, kad lietuviai nepatenkinti rusų okupacija, ir kad galingos valstybės galva privalo padėti vergijon patekusiai tautai. Šis pranešimas Romui Talantai labai brangiai kainavo. Gali brangiai mokėti ir kiti suimtieji. Bet lietuviams atrodo, kad kovoje už laisvę vertėjo tokią auką padaryti.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖ NAUJIENOSE

SKERSAI FLORIDOS PUSIASALI

Kanadiečio žiemautojo išpūdziai

Kada pirmieji lietuviai pradėjo kurtis Floridoje — niekas turbūt tiksliai negali pasakyti: vieni tvirtina, kad prieš 25 metus, kiti gi kad prieš 30 metų ir pan. Keliaujant Floridos link 75-tu keliu, pirmiausiai yra pasiekiami Tampa miestai. Kiek Tampoje yra įsikūrusių lietuvių irgi niekas tiksliai nežino, o tik spėjama, kad jų būsią apie 150 asmenų. Tampoje, kaip kad ir Miami yra du kad ir neskaitlingi mairiai liet. klubai, vienas tautiniai susipratusių, o kitas taip vadinamų paraudusių. Kaip ir visur kitur Floridoje, taip ir Tampoje, lietuviško jaunimo kaip ir nėra.

Lietuviškas kaimelis

Važiuojant 92-ru keliu rytų kryptimi, kairėje pusėje, prie Orient Rd. randasi keliolika nedidelių, bet gražių namelių. Kitados čia buvo apie 16 lietuvių šeimų įsikūrusių, bet šiuo metu jau tik pusė to skaičiaus beliko. Vieni iš pirmųjų šiuo lietuviško kaimelio pionierių buvo Antanas ir Ona Villiai (Willis). Jie prieš 23 metus čia pirmieji nusipirko didoką žemės gabalą su namu, o laikui bėgant prisiviliojo ir daugiau lietuvių su kaimynais. Ona Willis yra suvalkietė, nuo pat Vokietijos pasienio, o jos vyras Antanas rokiškėnas, t. y. aukštaitis, bet abu yra labai draugiški ir vaisingi lietuviai, o jų namų durys yra visuomet svečiams atdaros. Apart šios gražios sodybos, Villiai dar turi kitą dviejų akrų nuosavybę su keleta įvairių triušėlių, kuri randasi apie 6 mylias nuo Tampos ir rytus, t. y. prie labai judraus 92-ro kelio. Šioje jų sodyboje yra: 1. Restoranas, 2. Atskiras 4 kambarių namas su garažu, 3. Medžio apdirbimo patalpa, 4. 2 kambarių "katydziai" 5. Du tralleriai, 6. Atskiras 4 kambarių namas ir 7. Žemės ūkio mašinų remonto patalpa. Visos paminėtos patalpos yra išnuomos ir atneša virš 500 dol. mėn. pajamų, bet šiuo laiku nuoma galima žymiai pakelti. Amžiaus našta neleidžia savininkams tinkamai šią nuosavybę prižiūrėti ir yra parduodamos už 75 tūkstančius dol. su įmokėjimu 10-15 tūkstančių dol. Smulkesnių informacijų galima gauti parašant, A. O. Willis, 5707 Orient Rd. Tampa-Florida — 33610. Tel. (813) 626-2685.

Velykos St. Petersburg Lietuvių klube

Pati liet. klubo vietovė yra gan erdvi, viduje patalpos yra pakankamai talpos. Aplinka ra-

Nauji biznieriai

Apie 20 mylių nuo Tampos, t. y. į pietų vakarus, Treasure Island, 10810 Gulf Blvd. A. T. Zebertavičiai iš Kanados, Ont. nusipirko gražų 22-ųjų vienetų Fargo motelį. Vieta labai puiki, su švaraus smėlio privačiu paplūdimiu. Ši motelį yra labai lengva pasiekti visą laiką važiuojant 75-tų greitkelio. Pravažiavus

Tampą įlankos tiltą, pasukti į 4th Str. ir važiuoti į pietus, t. y. iki Central Ave. ir čia pasukus dešinėn, t. y. į vakarus ir tiesiog iki Gulf Blvd. Kiti neper-seniai įsikūrę biznieriai, tai K. E. Dakniai, savininkai "Nida Apartments, Gulfporte. Daknių Nida yra prie vandens ir gan moderniai įrengta.

St. Petersburg-Gulfport apylinkėje yra dar keletas mažesniųjų nuosavybių savininkų, kurie nuomoja kambarius — butus atostogautojams.

Gi kitoje Floridos pusiasalio pusėje, Miami gyvena vienas iš seniausių biznierių, kuris prieš 25 metų buvo nusipirkęs didelį žemės plotą ir vertėsi vaisių auginimu, tai senosios kartos ateivis A. D. Kaulakis. Šiuo laikų A. D. Kaulakio sveikata susilpnėjus ir jojo sodybai gero-kai sumažėjus, vaisių prekyba jis jau nesiverčia, o tik priima vasarotojus. Tenka pasakyti, kad vasaroti, t. y. žiemavoti pas Kaulakius yra daug geriau negu kur nors kitur: jų dar didokame sode daug įvairių vaisių ir labai švarus oras, nes pagrindinės trafiko linijos yra gana tolokai nuo šios vietos.

Pačiame Miami Beach jau net keli iš naujųjų ateivių lietuvių gerai verčiasi įvairių patalpų nuomavimu vasarotojams. Gi iš stambesnių biznierių šiame versle būtų paminėtini: Sergaučiai, Jazbučiai, Vainos, Delkus ir Co. bei kiti. Tenka pabrėžti faktą, kad pastaraisiais metais, kas kart atsiranda vis daugiau pensininkų, kurie senatvės dienas praleisti traukia į šiltą Floridą.

Sen. Henry Jackson iš Washingtono pasitraukė iš pirmųjų rinkimų, pamatęs, kad jam neduogų yra vilčių gauti demokratų nominaciją į prezidento vietą.

VINCAS ŽEMAITIS

Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapijai

Nuo Vyslos iki pat Maskvos

Kur šiandieną šalis,
Varius savo vilnis
Ik' Dono ir Marių Juodujių?
Vienas garsas tiksliai,
Vien apžėlė kapai
Beliko iš amžių senųjų!..

Maironis

2

Dniepro — Dauguvos aukštųjų plotų sritys ir rytus už virvelinės keramikos kultūros išsiskiria būdingais baltams hidronimais: — eja, — eta, — ota, — uta, — aga, — ega, — uga. Šios kultūros kūrėjai vėliau tapo substratu Smolensko — Polocko grupės krivičių. Milogrado kultūros plotai prie Dniepro tarp Berezinos ir Rosios upės siekia vidurupį Sožės ir Pripetės. "Dėl to, kad virvelinės kultūros ugdytojai yra praeitųjų metraščių Lietuvos (leltopisnoj litvy), juos teisėtai tenka vadinti senomis lietuviškomis (arba rytinėmis lietuviškomis) gentimis. Tautovardis Lietuva ("lit-va") paeinantis iš seno upvardžio "Lietuva" (dešinysis Neris įtakas), atrodo, nebuvo išplitęs senovėje visai virvelinės kultūros teritorijai. Gal būt taip vadinosi viena iš genčių, palikusių šią kultūrą. Ankstybajam viduramži lietuviams vadinosi ir rytinės lietuviškos gentys, ir likučiai baltų Rusios senoje teritorijoje. Nuo

XIII šimt. iškūrus Lietuvos valstybę, lietuvių ("litva") vardas perėjo visoms to laiko lietuviškomis žemėms". (Psl. 25).

Autorius aprašo ir archeologinėmis iškaskomis paremia atskirus, būdingesnius bruožus paminėtų baltų kultūrų: virvelinės keramikos kultūros, Dniepro — Dauguvos kultūros, Juchnos, Viršutinės Okos ir Milogrado kultūrų (psl. 18 — 36).

Herodoto nevrus (neurus) autorius laiko baltais gyvenusiais šiauriau skitų. Pli-nijus rašo, kad Dniepro aukštupis yra neu-rų žemėje (psl. 36). Aprašydamas Zarubineco kultūrą ir jos etniką, kuriai priklausė rytiniai galai, jis pabrėžtinai nurodo, kad daugelis to krašto vandenvardžių savo sufiksais daug turi bendro su vakarinių baltų (prūsų) vanden-vardžiais — ape, — upė: Žukopa, Užepa, Vop, Nerochia, Iskopka, Apekla, Natopa, Opisna, su apeliatyvu stab: Stabna, Stab-nia, Stabnica, Stabenka. Įdomūs vardai su — z — vieton — ž —, pavyzdžiui: Lyza (Sožo upynė), upėvardžiai kairiosios Dniepro pusės: Azarza (varijantai: Zar-ža, Zarka), Zubir (Zubr, Zuber) Zavunica (Zavunica) ir Sožo aukštupyje: Zalazen-ka (Zalazna, Zaliža, Založ), Zagulinka (Zagulinka) ir Vizenka (Vizenka) pietinėje Smalenskynėje. Volgos — Okos tarpu-pyje, upės Gžatės upynė: Kzelka, kai-myninė Gželki, Derzna (Protvos upynė) ir Derzna, Verzinka (Ugros upynė) ir čia pat Verzinka, Verža Žezmianka (varijan-tas: Žezmianka), Zerna ir Žorna. Van-denvardžiai su galūne — va: Vodva, Bol-

va, Degovka, Drižava, Diagova, Loknava, Mytva, Nadvia, Rubleiva, Salova ir Salov-ka, Titva, Šusavec (Dniepro aukštupyje), Smerdva ir Loknava (Okos aukštupyje). Upėvardis Goredva (Maskvos upynė) pa-eina iš baltų apeliativo gard, tas pats kai-rysis Ugros įtakas — Gordota. Su jotvin-gių krašto sufiksų — da: Nemda, Ovda (44 — 46 ps.).

Iš visų rytinių baltų ši analogija van-denvardžių su vandenvardžiais vakarinių baltų (prūsų) — galindų — jotvingių) — pa-sebėta tik pas rytinius galindus (Okos — Volgos tarpupyje), kas davė pagrindo mokslininkams daryti įvairias prielaidas, kad rytiniai galindai galėję čia atvykti iš vakarų. Tai buvo rimama net su Pamario kultūra, kurią vokiečiai (Kossin, Petersen ir kiti užskaitė germanų gentims. Priekariniai lenkų tyrinėtojai Kostševski, Vaga), pasiremami archeologiniais duomenimis, skaitė pamario kultūrą esant baltų. Tik pokarinėje Lenkijoje pradėta įrodinėti, kad ši kultūra priklauso sla-vams. Bet dabar, kai buvo surasti baltų hidronimijos pėdsakai Vyslos — Udros žemupyje ir visam Pamario kultūros regi-one ir kalbiniai duomenys patvirtino Pa-mario kultūros priklausomybę baltų gen-tims. (47 ps.).

Rusų metraščiuose galindai (goliad) paminėti 1058 ir 1147 m. prie upės Protvos, kairiojo upės Okos įtakos. Autorius daro iš-visų surinktų duomenų bendrą išvadą, kad rytiniai galindai (goliad) gyveno to-

se pat vietose daug senesniais prieš slavų atsikraustymą laikais.

Pagal Jordaną (gotų VI-jo šimt. po Kr. rašytoją) dideliame plote Vyslos — Baltijos karntų iki akacūrų, kurie užėmė Dono upynio žemumą, gyveno aisciai (Aesti). Pirmiausia aisciai paminėti Tacito, kuris juos įvietina Baltijos jūros krantuose. VI a. tautovardis ostii minimas anglo — sakų Orozių darbų vertime. Aisciais vadina taip pat Karlo Didžiojo biografas Eingart' as. Paskutinį kartą aisciai paminėti aprašymuose skandinavų keliauninko Volfsta-no (890 m.). "Balto" vardas yra kabinetinis naujadaras, pradėtas vartoti nuo vi-durio XIX šimt. Pradžioje jis apėmė tik vokiečių kolonistus, įsikūrusius dab. Est-ijoje ir Latvijoje. K. Jaunius ir K. Būga darė pastangas atstatyti senąjį aiscių varda. Jordano "Gotikoje" šalia bendro aiscių giminės vardo yra dviejų kilčių pavadinimai: Coldsas ir Golthescthya. Pirmieji buvo galindai, o antrieji galindai, gyvenę artimai su skitais. (47 ps.). Žr. žemėlapi Nr. 2 Rytų Europa VI a. po Kr.

2

Aprašydamas slavus prieš pat jų atsi-kraustymą į baltų — aiscių žemes V. V. Sedov sako: "Susidarymą rytinių, pietinių ir vakarinių slavų kalbininkai nukelia į laikotarpį tarp VII — ir X šimtmečio po Kr. Iš to seka, kad ir archeologinės senie-nos rytų, vakarų ir pietų slavų negali būti nukeltos į ankstesnius laikus, kaip vidu-rys antrosios pusės pirmojo tūkstantmečio

po Kr. Ieškoti jų ankstesniuose laikuose, yra nerealaus pastangos". (70 ps.). "Ei-nant senųjų autorių duomenimis, pirmo-je pusėje tūkstantio po Kr., venetai gyve-no Vyslos upynė, srityje tarp šiaurinės Pa-karpates ir Baltijos jūros". Mat lenkai da-bar karštai įrodinėja, kad tai jų senos žemės, bet dar čia yra neaiškumų". (75 ps.). "VI — VIII amžiuje dešinioji dalis Dniepro aukštupio į šiaurę nuo Pripetės buvo baltų giminii gyvenama" (84 ps.). V. V. Bunak'ui pavyko nustatyti, kad baltų pietinė antropologinė siena, taip seno-vėje, taip dabar yra Pripetė. Į šiaurę nuo Pripetės gyventojai priklausė Valdajų an-tropologiniam tipui, kuris vyrauja visoje senoje rytinėje baltų gyvenloje teritorijoje, dažnai ir rytinėse srityse dabartinės Lietuvos ir Latvijos. Tuo laiku dešinės Pripetės pusės gyventojai priklausė palie-sės (pagirio) antropologiniam tipui (87 ps.). Vidurio Pabugio gyventojai ir Gudš-kojo Panemunio negali būti priskirti prie dregovičių. Esantys čia dideliame skaičiuje akmeniniai pilkapijai (kurganai) parodo, kad pagrindiniai šio krašto gyventojai bu-vo jotvingiai, kurie XI — XIII šimt. bu-vo paveikti žymia dalimi slavizacijos. Pa-nemunio Aukštupio pirmieji slavai kolo-nistai buvo krieviai (kivičiai). Gudšikai dregva — baloje kupstai, liet. — drėgnas, iš ko kilęs "dregoviči" tautovardis (81 ps.). Dregovičių pilkapiuose (kurganuose), be būdingų seniems slavams daiktų, randami daiktai būdingi baltams, kas nurodo jų asimiliaciją. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Razid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą,
jei neatšiliepiu, skambinti 374-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
AKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2424 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-5849
Razid.: 338-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį, sekmadienį, tikrai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
5132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
5132 So. KEDZIE AVE.
Telefonai: WA 5-2670
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Razid.: 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį nuo 3 iki 7 val. popiet. Ketvirtadienį ir sekmadienį nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofiso telefonai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, penktadienį, 2-4 val. vak. Sekmadienį, 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Razid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123, jei neatšiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Baudž. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8 Seštdieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

AUSTRALIJA PO 18 METŲ

(Atkelta iš 3 psl.)

statantis pagal apgalvotai iš anksto sudarytus planus. Malonu pastebėti, kad čia svarbiausias planuotojas architektas Walter Burley Ruffin yra čikagiešis. Spartus Canberra miesto augimas ir jo evoliucija atrodė yra užtikrinta. Vienas svarbiausių šio miesto evoliucijos aspektų yra dirbtinasis Burleigh-Griffin ežeras. Man asmeniškai Cannerra daug reiškia. Tai yra miestas, kur aš apsigyviau.

Grįžtant prie mano antrosios temos — prie Sniego Kalnų (Snowy Mountains), aš automobilio apvažiavau visą tą Sniego Kalnų dalį, kuri dabar yra įjungta į Sniego Kalnų Nacionalinę Parką. Man prieš 18 metų Australiją aplėdžiant, visa ta sritis tebebuvo vadinama Snowy Mountain Scheme; tai tebebuvo vienas didžiulis projektas, kuriame ir aš buvau profesionali užimtas. Tas projektas labai primena Tennessee Valley Authority. Tai yra pati didžiausioji statyba visame pietiniame pusrutulyje ir tikrai yra Australijos pasididžiavimas. Prieš 18 metų čia dirbant 80 naušimčių viso projekto tebebuvo dar tik inžinierių braižiniuose, o dabar beveik viskas iš braižinių ir planų jau perkelta į pačius kalnus: tvenkiniai, vandentekiai, jėgainės, alpinisti rezor-

ta, ski sportininkams nakvynės namai, laikini viešbučiai ir t. p. Atvažiavus į Sniego Kalnų Hydro Elektros Administracijos būstinę Cooma beregint prisiminti prieš 18 metų buvęs vaizdas ir tai buvo labiausiai nostalgiskai kelionės dalis: teko pravažiuoti namą, kurį Australijos valdžia buvo pastatiusi mano šeimai, kai apsigyviau.

Sumaniau sustoti Administracijos architektūros departamente tikėdamas ką nors dar rasti iš kolegų, su kuriais čia dirbau anais metais. Deja, nebepažinau nei vieno ir nei vienas nepažino manęs. Visi štabo nariai ir pats vyriausiasis architektas buvo nauji žmonės.

Kai jiems pasisakiau, kad aš dalyvavau išplanavime kai kurių pastatų, kurie buvo matomi pro administracijos trečio aukšto langus, pastebėjau kokią skeptiškumą. Bet kai vienas iš bylų ištraukęs parodė penkis planus su mano vardo ir pavardės parašu, beregint buvau draugiškai priimtas kaip bendros šeimos narys.

Nebelengva buvo skirtis su Cooma kai laikas atėjo grįžti. Tiek laimingų dienų čia kadaise praleista. Man labai patinka Australija ir jos gyvenimo būdas, ramus, be skubėjimo. Apleidau Australiją 1954 metais, norėdamas gyventi drangiau su savo tėvais ir broliu Indianoje.

Atsisveikinęs pradėjau kelionę atgal, kur šiandien yra mano šeimos namai.

Ir Vokietijos bambos

KARSRUHE. — Įvykus bombų sprogamams Miunchene, Augsburgu, Frankfurte ir Karlsruhe, Federalinės Vokietijos Respublikos vidaus reikalų ministerija paskyrė 100,000 markių atlyginimo tam, kas padės išaiškinti teroristų gaują, žinomą slapyvardžiu Baader-Meinhof Bände.

Karsruhėje bomba sprogo to miesto federalinio teisėjo Wolfgang Buddenbergo automobilyje. Teisėjas Buddenberg laimingai išsisuko tą rytą ir savo teismo kambarą nuėdamas pėsčiomis, bet jo žmona Gerta kaip per stebuklą išliko gyva, nes bomba sprogo, kai po darbo valandų ji norėjo nuvažiuoti į teismo įstaigą savo vyrą parsivežti. Bomba sužeidė jos koją. Policija žinanti dviejų tos gaujos narių vardus.

Frankfurto policijai pateko į rankas 6 puslapių instrukcija kaip organizuoti ir daryti gatvių kovas. Policija spėja, kad brošiūra yra atgabenta iš Berlyno.

help you
HEART FUND
help your HEART

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkasio meščių sakas dirginai, kaip konfetams ir pamazui įveda į gautos vaizdų ir garų stebuklus. Drąsiai besikviesiuose samtyse, scenovizdnuose svaioja, juokauja ir verkie poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmą ir minčių gelmes.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, ZVAIGZDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.-
 2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišimtinio formato, 157 psl. \$2.00.
 3. Butkū J. J. EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
 4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIENISIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
 5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
 6. Anotolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
 7. Nadas Rastenis, TRIU ROZIU SVENTE. Eilėraščių pasakojimai apie išvėitintas lietuviškas senovės laikais su autoriaus iliustracijomis. \$3.00.
 8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, Antano Beranauko "Anykščių šilėtis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
 9. Balys Rukla, UGNIES PARDAYEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
 10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
 11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
 12. Petras Sagatas, SAULELEIDZIO SPINDULIUOSE. Eilėraščių rinktinė, 92 psl., \$1.00.
 13. Petras Sagatas, PLIAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
 14. Eugenijus Gurodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
 15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
 16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
 17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 35 psl. \$1.00.
 18. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti pastu, pridėdami čekį ar pinigini orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

ST. PETERSBURG, FLA.

Motinos dienos minėjimas

Gegužės mėn. 14 d. St. Petersburg lietuvių klube buvo iškilmingai paminėta Motinos diena. Iškilmingąjį minėjimą pradėd ir labai gražią kalbą pasakė klubo pirmininkas K. Jurgėla.

Petro Pociaus organizuoti ir muziko P. Lingio parengti jaunūčiai: — A. ir L. Jurgelaitės, O. Markvinaitė ir A. Giparas, pianu pritariant D. Markvinaitėi, padainavo: "Pas motinutę augsau", "Riešutai" ir "Oi atsimenu namelį". Po dainelių V. Aimorenė, šių metų klubo karalienė, atžalynui ir choro vadovui muzikui P. Lingiui įteikė po dovanėlę ir pasakė padėką jaunimui už gražias daineles. K. Temple, pati negalėdama atvykti kluban, atsiuntė po gelę jaunimui — dainininkams, klubo pirmininkui K. Jurgėlai ir choro vadovui P. Lingiui ir dar gražių gėlių krepšelį. Gėles visiems prisegė choro pranešėja O. Jasiukienė. P. Pocius tarė žodį jauniems dainininkams.

Klubo choras, vedamas muziko P. Lingio, padainavo: — "Motinutė mano", "Pas motinėle augsau", "Mane motulė barė", "Oi motinutė motinėle" ir "Kelk dukrelę, pamigai". Klubo pirmininkas pranešė, kad vakarykščiai gegužės 13 dieną buvo gimtadienis buv. klubo šeimininko Alekso Urbono ir ta proga choras ir susirinkusieji sudainavo Ilgiausių Metų... Klubo vadovybė visas mamytės pavaišino atsigyvinančių išgerimu.

Užbaigus meninę dalį klubo pirmininkas K. Jurgėla padėkojo jaunimui už labai gražias dainas ir jų tėveliams (pats sau negalėjo pasidėkoti, nes jų dvi dukros dainavo). P. Pociui už suorganizavimą jaunimo, muzikui P. Lingiui už jaunimo dainų mokymą ir jo vedamam chorui už dainas, V. Aimorenei už dovanas jaunimui, K. Temple už atsiųstas gražias gėles, Onutei už motinos dienos skelbimus, Bacevičiui, motelio savininkui už atvežimą daug svečių, kurie atvykę iš Chicago džiaugiasi Floridos saule jų motelyje. Iš Bacevičiaus atvežtųjų svečių tarpo Jurgis ir ponis Bubniai, susižavėję klubo gražia veikla ir labai kultūringu motinos dienos minėjimu, klubo reikalams paaukojo \$20. Už auką pirmininkas K. Jurgėla padėkojo.

kas K. Jurgėla p. Bubniams padėkojo. P. Bubniai ir Liuda Kybartienė atvyko iš Chicago ir poilsui yra apsisistoję Bacevičių motelyje.

Minėjimą baigiant padėkojė visiems taip gausiai atsilankiusiems ir dalyvavusiems motinų pagerbime pirmininkas Jurgėla savo ir visos klubo vadovybės vardu tarė didelį ačiū baigė žodžiais: "Kiekvienam, atėjusiam į šį pasaulį, yra tik viena motina, daug išvargusi ir iškentėjusi beaugindama vaikus, dėlto gražus ir širdingas motinų pagerbimas yra jų daugiopai užtarnautas".

Visų mamų krūtinės buvo papuoštos gražiomis gėlėmis ir visos geroje nuotaikoje šoko su savaisiais, o našliukės su kitais pasirinktaisiais.

Jonas Jokūbaitis

PALAIIDOS MERGAITĖS

Baltųjų Rūmų remiama komisija apklausinėjo 4,611 baltųjų ir negrių mergaičių nuo 15 iki 19 metų amžiaus ir patyrė, kad iš 19 metų mergaičių jau 46.1% turėjo lytinius santykius. Tarp 15 metų mergaičių tokių buvo 18.8%, 16 metų — 21.2%, 17 metų — 26.6%, 18 metų amžiaus — 37.1%.

Idomu, kad negrės pasirodė daug "laisvesnės". Jų tarpe tokių daug daugiau. Pavyzdžiui, tarp 15 metų amžiaus mergaičių, turėjusių lytinius santykius, negrių buvo 32.3%, o baltųjų, kaip minėta aukščiau, tik 18.8%, tarp 19-mečių negrių yra net 53.6%, baltųjų — 23.4%.

(K)

Help Keep
Our Economy
Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

Susirinkimų ir pranešimų
PRANEŠIMAI

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos linkimas piknikas įvyks pirmadienį, šiu metų gegužės mėn. 29 dieną Brūguliens ažuolyne.

VIKTORIJA ŽERONIENĖ

Gyv. 6952 So. Rockwell St.

Mirė 1972 m. gegužės mėn. 21 dieną, 3:35 val. popiet, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Kauno apskr. Amerikoje išvyko 22 metų. Paliko nuliūdę: sūnus Viktoras, sesuo Julia Sinkevičiūtė, Australijoje sūnus Romas Žeronas ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko sesuo Rita Kavaliauskienė, jos vyras Bronius, sūnus Algirdas Žeronas, marti Leonė, anūkė Renutė ir jos šeima. Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street.

Trečiadienį, gegužės 24 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų paminklų bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Viktorijos Žeronienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį palarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, seserys, giminės.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

ADOLPH ADLER

Mirė 1972 m. gegužės mėn. 21 dieną, 1:30 val. vak., sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr. Paliko nuliūdę: žmona Emma, pagal tėvus Grigot, sūnus Ewald, dukterys — Ida Rott, Hilda Adler ir Zina Adomaitis, jos vyras Mark, anūkė Cynthia Adler ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

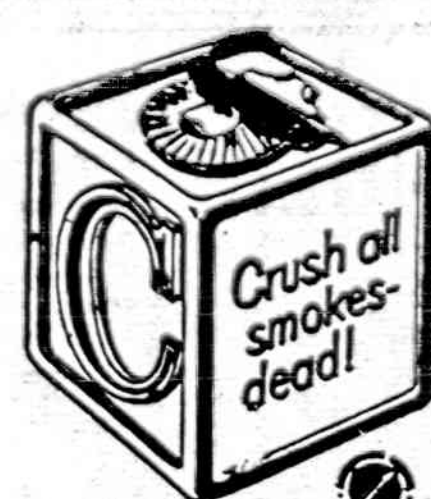
Trečiadienį, gegužės 24 dieną 1:30 val. p. p. bus lydimas iš koplyčios į Bethania kapines.

Visi a. a. Adolph Adler giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį palarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, sūnus, dukterys ir giminės.

Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8690.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJIENAS"

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir valinukai antspū papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)*
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUZAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS—
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYs MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKRONOMI VENTILACIJA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1093

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

2354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO PROGRAMA

- I. PARODOS — birželio 24 — liepos 4 d. d. Jaunimo centre, Chicagoje
 II. ATIDARYMAS — birželio 30 — liepos 4 d. d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo centre, Chicagoje
 III. STUDIŲ DIENOS — liepos 4 — 9 d. d. Kent Valstybiniam Universitetui, Ohio
 IV. STOVYKLA — liepos 9 — 15 d. d. Romuvoje, Kanadoje
 V. UZDARYMAS — liepos 15 — 16 d. d. Toronte, Kanadoje.
- Apie smulkesnę programą prašom sekti spaudoje.

II PLJK KOMITETAS

Tirpsta Šiaurės sniegas

Arktikos specialistas Bernt Balchen, 72 metų norvegas, Arktikos tyrinėtojas, tvirtina, kad ledinė Šiaurės Ašigalio danga palengva tirpsta ir kad 2,000 metais, tai yra dar po 28 metų, Arktikos Okeanas bus atvira be ledų jūra, per kurią be jokių sunkumų bus galima išgabenti iš Šiaurės Aliaskos ir salų naftą ir įvairius mineralinius žemės turus, kaip tai uraną, nikelį, geležį, švina, cinką ir kt. Kad Šiaurėje nyksta ledai, Balchen parodo Arktikos ledų matavimo duomenis: kai 1893 metais Lediniame Okeane ledo storumas siekė net 43 pėdas, tai naujausiais matavimais jis besiekia vidutiniškai nuo 6 iki 8 pėdų. Ledinis arba Arktikos Okeanas apima daugiau kaip 5 milijonus kvadratinų mylių.

Balchen sako, kad penki nuo 1953 metų parašyti moksliniai raportai patvirtina spėjimą, jog Ašigalio sritis atsyla ir Arktikos Okeanas šio šimtmečio pabaigoje bus be ledo. Balchen mano, kad ledų sutirpimas į žemės vandens lygį bendrai ne-

daug teatsilieps. Tai parodas ledynų (gletčerių) tirpimas. Per praėjusius 100 metų pasaulyje vandens lygis pakilęs tik 9 inčiais.

Kaip tas ledynų tirpimas atsilieps į klimatą bendrai? Balchen tvirtina, kad labai padaugės sniego. Aliaskoje, Šiaurės Kanadoje, Šiauriniuose Atlanto okeano pakraščiuose, Grenlandijoje, Skandinavijoje ir Sovietijoje metinis sniego kritimas bus nuo 8 iki 10 pėdų ir žiemos bus šaltesnės. Jungtinėse Amerikos Valstybėse pasireikšianti vandens stoka, ir iki Floridos žiemos bus 10 laipsniais šaltesnės.

Balchen jau prieš 47 metus dalyvavo garsaus Šiaurės tyrinėtojo Roaldo Amundseno kelionėje į Šiaurės Ašigalį, o 1929 metais pats vadovavo admiralui Richard Amundseno skridimui per Pietų Ašigalį.

JURATE IR KASTYTIS (Eilinio žiūrovo keletas pabrėžimų)

Muzikų aptarta, žurnalistų išgirta, žiūrovų apšnekėta, statybojų apkarpyta K. Banaičio opera Jūratė ir Kastytis susilaukė visuotinio dėmesio.

Balandžio 30 d. Sėdžiu salėje ir nekantriai laukiau pradžios. Pakyla uždanga. Muzikos garsai neša į pasakų pasaulį...

Pirmas veiksmas. Rėnkasi žvejai. Blaizdos iki kelių apauštos lyg vatiniais, lyg storais autais, kaip astronautai mėnulyje. Kastyčio ir dar kelių marškiniai palaidi, virve sujuosti, kaip tikrų kacapų - ruskelių.

Ateina žvejų moterys. Visos rysi raudonomis skarelėmis ir ant pečių užmetusios tokias pat raudonas skėtetas. Dalis moterų vienodais žaliais sijonais, o kita dalis — tempora, o morės! — violetinėm tunikom vieno sukirpimo iš po kurių kyšo oranžiniai sijonai. Moterų sijonai prieky bent dviem sprindžiais trumpesni. Atseit, tai lietuvių kaimietės, žvejų moterys!

Paskutinis veiksmas. Jūratės gintaro rūmai. Bet net gintaro spalvos nesimato. Dominuoja violetinės ir mėlynos spalvos. Perkūnas sudaužo tuos gintaro rūmus ir iš lubų pabyra šiukšlės ir popiergaliai. Man už nugaros, kitoj eilėj, kas tai sukičena. Momentas, kuris turėjo būti labai rūstus ir tragiškas, lapo komišku, nežinū, kad orkestras atitinkamai garsais stengėsi talkinti Perkūnui.

Rūmuose buvo ir baletas. Šokėjos, manau, turėjusios vaizduoti švelnias, paslaptingas, viliojotas undines, savo labai aptemptuose rūbuose, iš visų pusių išsyrškinus kūną, nesudarė estetiško vaizdo.

NAUJA PLĖSIKŲ TAKTIKA

Pirma nušauka paskui aplėšia

Du juodukai, tarp 16 ir 19 metų amžiaus, praėjus savaitę įėjo į Buz N Rental Co krautuvę, 10317 S. Halsted St., ir vienas iš jų nę žodžiu nesakęs priejo prie krautuvės durbių tarnautojų David Monte, pridėjo jam prie galvos revolverį ir paleido šūvį.

Kitame krautuvės kambaryje buvo David brolis Donald. Banditai jį uždarė kambaryje, pagrasindami ir jį nušauti, pagrobė iš registro \$500 ir išėjo. Nužudytasis David Monte, 21 metų amžiaus, buvo ką tik baigęs Illinoisaus technologijos institutą, gaudamas inžinieriaus laipsnį ir rengėsi neužilgo apsigyventi. Žudikai, abudu apie 6 pėdų ūgio buvo afrikiniai sušukuotais plaukais, su ūsais ir barzdikėmis. Policija žudikų ieško.

Praeitą savaitgalį prigirė 7 žmonės

Nuo praėjusio savaitgalio Chicagoje ir apylinkėse prasidėjo šiltos dienos. Sekmadienį miestelė temperatūra pasiekė 90 laipsnių, panašiai aukšta temperatūra buvo pirmadienį. Sekmadienį, gegužės 21 d., Chicago srityje prigirė 3 žmonės, vienas 13 metų berniukas Robert Condlis, gyv. 6206 S. California Ave., prigirė Mar-

quette Parke bandydamas perplaukti lagūną, bet vanduo buvo per šaltas ir mešlungiui sutraukus kojas berniukas nugrimzdė apie 50 jardų nuo kranto.

Šeštadienį temperatūrai pasiekus 89 laipsnius, net keturi asmenys prigirė Chicago srityje.

Kapų Puošimo savaigali 630 žmonių bus užmušta

Nacionalinės Saugumo Tarybos išpėjimas, per Kapų Puošimo savaigali šio mėnesio gale trafiko nelaimės žus apie 630 žmonių. Trijų dienų savaigalis prasidės penktadienį nuo 6 val. vakaro ir tęsis iki pirmadienio vidurnakčio. Pernai per tokį savaigali visose Jungtinėse Valstybėse žuvo 557 ir buvo sužeisti 26.000 žmonių.

TRUMPAI

— Danutė Daunoraitė iš St. Catherine's ir Rasa Bukšaitė iš Toronto įstojo į Pedagoginį Lituanistikos institutą studijuoti neakivaizdinių būdu. Sekmingai baigę institutą gausa Bakaluro laipsnio diplomą ir teises dėstyti lituanistikos mokymuose. Ištotti neakivaizdinių studijoms yra galima bet kada. PLI adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

— Muz. Nijolė Dėdinienė, Rochester, N. Y., suorganizavo vaikų chorą. Repetitorius vyksta sekmadieniais po 11 val. pamaldų šv. Jurgio parapijoje. N. Dėdinienė yra įsteigusi muzikos studiją.

— Dr. Jonas Adomavičius dalyvavo Little Village Kiwanis klubo nuolatiniame sveikatingumo programose Chicago vakarų apylinkėse gyventojams. Neturtingi gyventojai stebėjosi dr. J. Adomavičiaus punktualumu ir atidumu į jų pareiškimus bei dėmesiu sveikatos problemoms. Jį pakvietė to klubo vadovybėje esą lietuviai.

— Antanas Sanlaitis, SJ, parąšė skautams ir skautams skautavimo praktikos vadovą. Jame yra platus lituanistikos užsiėmimų skyrius. Išleido LSS Brolijos vadija. 342 psl., kainuoja \$2.50 dol. Knyga gausa Tiekimo skyriuje ir pas skautų vienetų vadovus.

— Chicago's Miesto Meras Richard J. Daley nepamiršta pakviesti lietuvių į ypatingus miesto tarybos ruošiamus priėmimus. Gegužės 17 d., lankantis Chicagoje Apollo 16 astronautams, jų priėmimo dalyvavo Nijolė ir Antanas Mackevičiai, žinomos Brighton kepyklos savininkai. Kepykla su savo gaminiiais veiks kasmet dalyvaujant Chicago tautinių grupių rudens šventėje — mugėje. Nijolė Mackevičienė yra baigusi pedagogikos mokslus ir aktyviai dalyvauja Lietuvių Montessori draugijos darbuose.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

SOUTHWEST
LUNCHEON WAITRESSES
For High Class Restaurant.
10:30 A.M. to 3:00 P.M. — days.
No Sat. or Sun. — Tray Service.
CALL 927-5580

VIRĖJA
Turi būti patyrusi. Reikalingos rekomendacijos. Artima šiaurinės Chicago apylinkė. Dvieju suaugusių šeima.
Yra daugiau tarnautojų.
Tel. DE 7-5483

ASSEMBLERS
Light assembly work, flexible hours, pleasant working conditions. Close to public transportation.
TRIPPE MFG
133 No. JEFFERSON
Call FI 6-3040
MARK SABADO

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

DIECASTERS
2nd Shift — zinc experienced men necessary.
LAKE DIECASTING
— 638-6800
Ask for Ed KATZENBERG

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

EXPERIENCED
WIRING AND SOLDERING
Silk screw operators.
Evergreen Radionic.
8901 So. KEDZIE AVE.
423-5700

— Paulius Leonas, daug metų turėjęs savo Real Estate įstaigą Chicagoje, persikėlė į Floridą, išėjo čia reikiamus kursus, susipažino su Floridos įstatymais, išlaikė valstybinius egzaminus ir įsijungė dirbti į pačią didžiausią Real Estate įstaigą — Keyes Real Estate, 1023 Lincoln Rd., Miami Beach, Florida 33139. Tel. 531-5803. (Pr).

— K. Odrobny, nuo nacių nukentėjusių visų tautybių komiteto pirmininkas, pranešė A. Cepuliui, kad paskutiniame suvažiavime priimtos rezoliucijos pasiūlytos Vakarų Vokietijos vyriausybės organams bei Jungtinių autų Pabėgėlių komisariui Šveicarijoje. Rezoliucijos nusiškundžia, kad komisaras nedaro reikalingos intervencijos prie Vakarų Vokietijos valdžios. Jungt. Tautų Žmogaus Teisių komitetas ipareigojo Vokietiją teikti paramą nukentėjusiems nuo vokiečių. Pirm. Odrobny prašo lietuvių jam ir toliau rasti nacių padarytus skriaudos reikalais. Platesnį informaciją gali suteikti A. Cepulis telef. LA 3-1387. (Pr).

Šių metų gegužės mėn. 27 ir 28 d. Dzūkų Draugija rengia DZŪKŲ DIENĄ Jaunimo Centre.

Gegužės mėn. 27 d. pradžia 7:30 val. vak.
Programa:
Paskaita — žurn. V. Kasniūnas,
Solistė — Margarita Momkienė,
Vyrų orketas — Dirig. Alf. Gečas, akomp. Alv. Vasaitis, Banketas.
Gros — Ažuolo Stelmoko orkestras.
Programą praves — Ramutė Drūtė.

Gegužės mėn. 28 d.:
11 val. Pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje,
12 val. Apeigos prie paminklo. Kavutė Jaunimo Centro mažojoje salėje.
Dzūkų Draugija kviečia visus dzūkus ir jų draugus kuo skaitlingiau dalyvauti šioje iškilmingoje šventėje. Staliukus į banketą rezervuoti pas P. Nedą, telef. YA 7-5980 nuo 12 val. dienos iki 7:00 val. vak. Vėliau pas J. Karsą telef. LA 3-1883 ir V. Grėbliūną telef. 434-2375.
Lėjimas auka 7 dol. asmeniui. Pelnas skiriamas albumui apie Dzūkiją išleisti.
Dzūkų Draugijos Valdyba (Pr).

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROSPECT 8-2233

WESTCHESTER
Ideal for Small Church organization. Mission or non-profit organizations. Must Sell this lovely church located on a 125x105' lot, offers seating capacity of 125. Full size kit, in bsmt. Plus appliances, pews, all drapes + air cond. Being offered at \$72,500.
GOREY REALTY
245-5015

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-7775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zepolis
3206 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

— Sol. Elzbieta Kardelienė studijos mokinių ir debutantų koncertas įvyks birželio 17 d. Aušros Vartų parapijos salėje, Montrealyje.

— Dailininko Vlado Vaitiekūno dailės meno darbų paroda atidaroma šių metų gegužės 27 dieną, 7:00 val. vak., Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Darbų siužetas — senovės lietuvių papročiai ir istoriniai motyvai. Šia proga atidarymui skaito trumpą paskaitą tokia tema: Dailės meno raida laiko bėgyje. Lankomo valandos kasdien nuo 5 iki 9 val. vak., šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 iki 9 val. vak. (Pr).

6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni vonia, spintelės, karšto vandens šiluma gazu, 1 1/2 auto garazas. Marquette Parke. \$21,900.
GRAZUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios. Alumin. langai. Nauja šiluma gazu. Geros pajamos. Marquette Parke. \$87,500.
4 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 3 automobilių garazas. Tik \$52,000.
2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 2 auto garazas. Tik \$27,900.
GRAZUS 2 BUTŲ MŪRINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vonios, naujas šildymas gazu, 2 auto garazas. \$36,500.
11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvai ir virimo pečiai, šildymas gazu, alumin. langai. Pajamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

ZMOGUS BE NAMŲ —
TAI MEDIS BE LAPŲ

SAULETAS, naujas 2 butų mūras po 5 kambarius. Atskiri radiant šildymai, karpetai. Abu butai air cond. Naujas garazas. Gaunate už \$41,000.
TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazu šildymas, garazas. Arti 70-tos ir Western. \$19,500.
8 KAMBARIŲ 2 aukštų namas. 50' sklypas, 2 auto garazas. Arti 98-tos ir California. \$19,400.
2 AUKŠTŲ MŪRAS. Čia liuksus butas ir modernios bižnų patalpos. 50' sklypas. Garazas. Galimos pajamos apie \$8,500 metams. Kaina \$45,000.
PLATUS SKLYPAS prie gražaus Marquette Parke. \$10,000.
APIE 16 METŲ geras 2 butų mūras ir 2 auto garazas. Marquette Parke. Platus lotas. Atskiri gazu šildymai. Greit galima užimti. \$37,500.
SVIESUS 2 BUTŲ MŪRAS arti Standard banko. Atskiri gazu šildymai. Garazas. Sausas įrengtas beismantas. Aukšta pastogė. \$22,400.
MODERNUS 3 MIEGAMŲ, beveik naujas mūras prie pat Marquette parko. Gazu automati gazu šildymas — vėsinimas. Gražūs karpetai ir kiti priedai. Garazas. \$30,000.
TVIRTAS 6 1/2 KAMBARIŲ MŪRAS. 1 1/2 vonios. Karpetai. Įrengtas beismantas. Garazas. Marquette Parke. \$26,600.
SVARUS 7 KAMBARIŲ MŪRAS. Gražiai įrengtas beismantas — garas. Air-cond. Uždaras portui. Garazas. Tuoj galima užimti. Marquette Parke. \$23,500.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

MŪRINIS BUNGALOW. 3 miegamieji, 12 metų, 30' sklypas, 55-ta ir Massasoit. \$28,500
2 PO 4 MŪRINIS. 2 auto garazas. Įrengtas didelis kambarių sklypas. Geriausia vieta Brighton Parke. — \$26,500.
2 PO 5 MŪRINIS. 3 miegamieji kiekviename bute. Įrengtas sklypas tinkama grožio salonui prie 55-tos ir California Ave. \$54,500.
12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvairaus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento) TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit sąžiningai ir garantuotai. Apskaidijimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"